

PUOLUEKOKOKOUKSEN ESITYSLISTAN 21 § / HYVÄKSYTYT ALOITTEET

(Puoluehallitus hylkäsi aloitteet 1, 9, 18, 19, 22, 27, 38, 40, 42, 43, 46, 47 ja 49.)

PUOLUEKOKOUSALOITE 2 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

Jo pitkään kaikki eduskuntapuolueet ovat ajaneet sähköistä ehdokasasettelua paperisen ehdokasasettelun lisäksi.

POHJOIS-SAVON PIIRI: Puolueen tulee edistää paperitonta ehdokasasettelua

Perustelut: Nykyisessä tilanteessa vaaliasiamiehet toimittavat vaalilautakuntiin monenlaisia papereita kuten

- puolueen ehdokashakemus
- ehdotus puolueen ehdokaslistaksi
- ehdokkaan suostumus ja vakuutus -lomakkeet
- ilmoitus puolueen jäseniä edustavasta yhdistyksestä
- ilmoitus vaaliasiamiehestä ja varavaaliasiamiehestä
- ilmoitus vaaliliitosta

Lomakkeiden paljous ja tiukat aikarajat aiheuttavat runsaasti työtä ja altistavat inhimillisille virheille. NykYTEknologian avulla vaaliasiamiesten taakkaa voitaisiin helpottaa sähköisellä asioinnilla. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että mahdollisuus paperiseen ehdokassuostumukseen säilytetään myös jatkossa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 3 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

POHJANMAAN PIIRI: Puoluevaltuuston varapuheenjohtajalle läsnäolo- ja puheoikeus puoluehallituksen kokouksiin

Puoluekokous on puolueen ylin päättävä elin. Puoluevaltuuston puheenjohtaja valitaan puoluekokouksessa. Puoluevaltuuston varapuheenjohtajan valitsee puoluevaltuusto keskuudestaan ensimmäisessä kokouksessaan puoluekokouksen jälkeen vaalilla.

Nykyisellään puoluevaltuuston varapuheenjohtajan tehtävät ovat vähäiset eivätkä vastaa hänelle vaalissa osoitettua luottamusta. Varapuheenjohtaja ansaitsee vähintään läsnäolo ja -puheoikeuden puoluehallituksen kokouksissa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 4 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä siten, että otsikko on: Vanhus- ja vammaispalveluissa turvattava erilaiset asumismuodot

HELSINGIN NAISPIIRI: ~~Hylkääkö hyvinvointiyhteiskunta vanhukset vaippoihinsa?~~ Vanhus- ja vammaispalveluissa turvattava erilaiset asumismuodot

Vuosikymmenien ajan on Suomessa ollut linjauksena saada laitospaikat minimiin. Aluksi ajettiin alas psykiatriset sairaalat. Tarkoitus ainakin paperilla on ollut, että resursseja lisätään avo- ja kotihoitoon. Se on jäänyt toteuttamatta.

Kotona asuminen mahdollisimman pitkään on monen vanhuksen ihanne. Käytännössä se ei aina onnistu. Esteenä voi olla muistisairaus, jolloin ei välttämättä itse tajua tilaansa, eikä yhteiskunnan

taholta kotipalveluapua saa tarvetta vastaavasti. Lähiomaiset asuvat kaukana, joten heidän apu ei paljoa auta. Lähellä asuvilla omaisilla voi olla muut syyt, jotka estävät jatkuvan huolenpidon läheisestään. Kohtuutonta muistisairaana kannalta on, jos joutuu asumaan ”vankina” omassa kodissaan lukkojen takana.

Kuten tiedetään, vanhusväestön lisääntyessä myös muistisairaiden määrä lisääntyy, jopa kaksinkertaistuu vuoteen 2030 mennessä. Muistisairauksista kärsii nykyisin 125000 henkilöä. Vuosittain sairastuu arviolta 13000 henkilöä. Yleisin muistisairaus on Alzheimerin tauti n. 60-70 %. (Lääkäriliitto 3.11.2017).

Kristillisdemokraattien (KD) Helsingin naispiiri esittää puoluekokoukselle, että vanhus- ja vammaispalveluissa on turvattava riittävästi erilaisia asumismuotoja yksilölliset tarpeet huomioiden.

Tarvitaan mm.

- Monipuolisia viihtyisiä ”vanhainkoteja” jossa henkilökuntaa on myös yöllä. Muistisairaat ja erityyppiset vammaiset tarvitsevat yöpalveluja.
- Ryhmäkoteja esim. useita samalla tontilla. Silloin koti- ja muut palvelut on helppo yhdistää, eikä henkilökunnan aikaa mene matkoihin.
- Palvelutaloja, jotka ovat muun väestön tuntumassa esim. ostoskeskuksien yhteydessä jne. Yhteisöllisyys ja osallisuus ovat hyvin tärkeää kaikille ihmisille.
- Kasvokkain saatavia digipalveluja pitää olla tarjolla kunnan järjestäminä kaikissa tärkeissä asiointikeskuksissa, kuten kaupoissa ja pankeissa.
- Muistisairaille, jotka vielä pystyvät liikkumaan ja haluavat liikkua, täytyy olla mahdollisuus ulkoiluun myös ilman avustajia. Se voidaan toteuttaa siten, että asumisyksikön pihapiiri aidataan ja siinä on lukittava portti. Tontti saisi olla mielellään isohko, jossa olisi puita ja muuta luontoa. Niillä on tervehdyttävä ja rauhoittava merkitys kenelle tahansa.

Henkilökunnan riittävyys on taattava, asumismuodosta riippumatta.

Meillä on kansakuntana varaa hoitaa vanhuksemme. Nykyiset vanhukset ovat rakentaneet Suomen hyvinvoinnin! Jos arvomme ovat kohdallaan silloin me hoidamme asian.

Aloitteeseen yhtyy myös KD Helsingin piiri ry.

PUOLUEKOKOUSALOITE 5 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä muutetussa muodossa.

Perustelut muutokselle: Aihe on erittäin tärkeä ja kannatettava. Hallituksessa olemme joutuneet tekemään vaikeita päätöksiä Suomen valtion talouden tilanteen parantamiseksi. Näitä päätöksiä tehtäessä olemme kuitenkin pyrkineet panostamaan perheiden, lasten ja nuorten asioihin. Koska olemme puolueena alun perin sitoutuneet hallitusohjelmaan ja sen toimenpiteisiin, tulisi tämä ottaa tekstissä huomioon (poistot). Asia ja sisältö säilyy poistosta huolimatta samana. Otsikon lyhenne on syytä avata.

HELSINGIN NAISPIIRI: Huono-osaiset nuoret ja nuorten ~~mt-kriisi~~ mielenterveyskriisi

Kärsimme tällä hetkellä Suomessa nuorten mielenterveyskriisistä. Nuortemme hyvinvointi on tällä hetkellä hyvin polarisoitunutta. Pahoinvointi on lisääntynyt merkittävästi ja syitä sille ovat korona pandemia, Ukrainan sota, ilmastonmuutos, sekä heikko toimeentulo.

Syrjäytyminen ja nuorten huono-osaisuus on tällä hetkellä vakava yhteiskunnallinen ongelma. Usein taustalla on kasaantuneet ongelmat, jotka liittyvät vähäiseen koulutukseen, yksinäisyyteen, koulukiusaamiseen, työttömyyteen, köyhyyteen, mielenterveysongelmiin ja joutumisesta yhteiskunnallisten vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolelle. Tulisi löytää keinot, jolla saada syrjäytyneet nuoret takaisin yhteiskuntaan. Viime aikoina leikkauksia on tehty etenkin nuoriin aikuisiin kohdistuvista kohteista, joka ei ole oikein, sillä leikkaukset heikentävät entisestään nuorten huonovointisuutta.

Uusi terapiatakuu on tullut voimaan 1.5.2025, jonka mukaan alle 23-vuotiaiden nuorten tulee päästä tiettyihin mielenterveyspalveluihin viimeistään 28 vuorokauden kuluessa siitä, kun tarve on todettu.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaan lähetteen psykiatriseen hoitoon saanut nuori tai jonka hoitoon pääsyn kiireellisyys on todettu, pitäisi päästä hoitoon kolmen kuukauden sisällä. (L1326/2010, §53). Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja terapiatakuun mukaan nuorten hoitoon pääsyn turvaamiseksi on olemassa hyvät lait, mutta silti erityissairaanhoidon palveluihin pääsy on pitkittynyt viime vuosina. Hoitopaikkoja ei riitä tarpeeksi nuorille ja monet, jotka apua tarvitsevat jäävät avun ulkopuolelle.

Kristillisdemokraattien (KD) Helsingin naispiiri esittää puoluekokoukselle:

- Määrärahoja, sekä resursseja tulisi kohdentaa enemmän nuorten hyvinvointia tukeviin palveluihin, kuten: ennaltaehkäisevät palvelut, etsivä työ, järjestöjen toiminta, sekä psykiatriset palvelut.
- Hoitojärjestelmässä tulisi taata, että jokainen apua tarvitseva tai itsemurhaa yrittänyt nuori saisi tarvitsemaansa hoitoa, eikä joutuisi odottamaan sitä kohtuuttoman pitkään tai, että ei saa sitä lainkaan. Asiaa voidaan edistää lisäämällä hoitopaikkoja, sekä työntekijöitä.

Naispiiri kysyy: Miten tämä voi olla hyvinvointivaltiossamme mahdollista? Meidät on valittu maailman onnellisimmaksi maaksi monta kertaa ja silti pahoinvointi on yleistä. Suomi ei ole onnellisin maa omille nuorilleen, sillä jos kysytään alle 15-vuotailta, olemme kaukana kärjestä lasten ja nuorten onnellisuustutkimusten mukaan. Monikaan suomalainen ei tunne itseään erityisen onnelliseksi ja masennus on kansantauti. Olemmeko siis todella maailman onnellisin maa? Enää ei voi sanoa, että terveys, sosiaalinen tuki tai talous-asiat olisivat hyvin tässä maassa.

Tämän alamäen on loputtava ja on tehtävä parempia ratkaisuja. Toimenpiteitä ja resursseja tulee kohdentaa oikein tai Suomessa ei ole tulevaisuutta. Huomisen työ aloitetaan tänään.

Aloitteeseen yhtyy KD:n Helsingin piiri ry

PUOLUEKOKOUSALOITE 6 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä muutetussa muodossa. Perustelut loppuosan poistoon/lisäykseen: Päiväkoteja ja kouluja tulee tiedottaa ja rohkaista jakamaan tietoa, mutta näiden velvoittaminen tiedon jakoon menee varmaankin koulujen ja päiväkotien ydintehtävän ulkopuolelle.

SATAKUNNAN PIIRI: Mikroyritykset mukaan pienten paikallisten urheiluseurojen tukemiseen

Aloitteen kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret, tavoitteena syrjäytymisen estäminen, liikunnan ilo ja ryhmässä toimimisen ilo, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin lisääminen, myös maahanmuuttajaperheiden lapset huomioon ottaen.

Yleensä isot yritykset tukevat isoja paikallisia seuroja. On tärkeää, että myös pienet paikalliset ja kaupunginosien urheiluseurat saavat tukea yrityksiltä, jotta ne voivat tarjota kaikille halukkaille mahdollisuuden osallistua seuran toimintaan. Siksi esitämme, että KD kaikin käytettävissä olevin keinoin ryhtyy edistämään kannustimia, jotka parantavat erityisesti pienten yritysten mahdollisuuksia osallistua lasten ja nuorten harrastustoiminnan, esimerkiksi paikallisten urheiluseurojen tukemiseen.

Taustaa

Tavoite on saada 6-vuotiaista alkaen tyttöjä ja poikia ohjatun harrastustoiminnan pariin, jolloin he saavat elämäänsä tärkeää sisältöä ja hyvinvointia. On tunnettua, että esimerkiksi lapsen liikuntaharrastus vaikuttaa positiivisesti lapsen tulevaisuuteen ja hyvinvointiin, kun löytyy mielenkiintoinen ja innostava tapa olla mukana vaikkapa seuratoiminnassa. Monesti myös vanhemmat saadaan harrastukseen mukaan, jolloin se hienosti aktivoi myös perhettä viettämään yhdessä aikaa harrastuksen parissa. Kun maahanmuuttajaperheiden lapset huomioidaan, edistetään kotoutumista sekä Suomen kielen käyttöönottoa ja oppimista.

Kun pienellä paikkakunnalla toimiva yritys tukee paikallista urheiluseuraa, se samalla auttaa pitämään yhteisön aktiivisena ja elinvoimaisena, mikä puolestaan hyödyttää paikallisia yrityksiä.

Yritykset voivat lahjoittaa rahaa, tuotteita tai palveluita yleishyödyllisille järjestöille, kuten esimerkiksi paikallisille urheiluseuroille. Nykyisin yritys voi lahjoittaa ainoastaan 850 €/vuosi per kohde vähennyskelpoisena verotuksessa. Verovähennyksen hyödyntäminen edellyttää lisäksi, että lahjoitus kohdistuu sellaiseen toimintaan, joka on joko paikallista tai jollain tavalla yrityksen toimialaa lähellä olevaa. Näitä rajoituksia tulisi väljentää, erityisesti verovapaan lahjoituksen enimmäismäärää korottaa tuntuvasti.

Hyväntekeväisyys ei toki ole ainoa tapa tukea paikallista yhteisöä. Yritys voi myös tukea järjestöjä ja yhteisöjä ostamalla mainostilaa urheilujoukkueen pelipaidasta tai yhdistyksen esitteestä. Nämä kulut ovat vähennyskelpoisia markkinointi- ja mainoskuluina, eikä niille ole onneksi asetettu euromääräistä ylärajaa. Mainostamisen hinta on kuitenkin oltava kohtuullinen suhteessa yrityksen saamaan näkyvyyteen, jotta verovähennys voidaan hyödyntää.

Koulut ja päiväkodit olisi myös velvoitettava huolehtimaan siitä, että koteihin menee tieto Koulujen ja päiväkotien kautta on myös tehokasta välittää perheille tietoa paikallisesta seuratoiminnasta, jotta jokaisen perheen lapsi/lapset pääsevät mukaan harrastamaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 7 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

Kommentti: Hallituksessa olemme jo ryhtyneet toimiin tilanteen muuttamiseksi. Eduskunta hyväksyi hiljattain mietinnön lakimuutoksesta, jolla luodaan edellytykset niin sanotun suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamiseksi. EU on päättänyt suden suojeluaseman alentamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö aloittaa välittömästi kansallisen toimeenpanon valmistelun suden metsästyksen järjestämiseksi Suomessa. Tavoitteena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle syyskaudella niin, että lainsäädäntö voi tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Kokonaisuudessaan uusi järjestelmä olisi voimassa loppusyksystä alkavana metsästyskautena 2026–27.

SATAKUNNAN PIIRI: Suurpedot tehokkaan metsästyksellisen kannansäätelyn piiriin

Susien, karhujen ja ilvesten kannat ovat kasvaneet voimakkaasti. Kun saaliseläinten kannat näin pienenevät ja petokanta saa ensi kesänäkin häiritsemättä kasvaa, syksyllä petoja uhkaa ravintopula. Tällöin ne hakeutuvat enenevässä määrin ihmisasutuksen lähelle, pyrkien hakemaan ravintonsa sieltä. Tämä aiheuttaa vaaran kaikille kotieläimille ja myös henkilövahinkojen uhka kasvaa.

Nyt on korkea aika puolueemme järjen äänelle toimia kaikin tavoin niin, että pedoilla säilyy luontainen arkuus ihmisiä ja ihmisasutusta kohtaan. Lainsäädäntö ja asetukset tulee muokata sellaisiksi, etteivät myönnetty metsästysluvut esty tai viivästy valituskäytäntöjen takia.

Pitämällä petokannat säänneltyinä tarjoamme sekä ihmisille, että suurpedoillekin mahdollisuuden elää omaa elämäänsä luonnollisissa ympäristöissään.

PUOLUEKOKOUSALOITE 8 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä muutetussa muodossa. Perustelut lopun lisäykselle: Valtiovarainministeriö valmistelee harkinnanvaraista lisääaikaa alijäämien kattamiseen. Tätä voisivat hyödyntää sellaiset hyvinvointialueet, jotka tasapainottavat talouttaan täysimääräisesti ja joille ei kerry uutta alijäämää tältä vuodelta. Muutoin olemme sitoutuneet hallitusohjelman mukaisiin tavoitteisiin.

SATAKUNNAN PIIRI: Hyvinvointialueille myönnettävä mahdollisimman pikaisesti lisääaikaa alijäämien kattamiseen

Alijäämien kattaminen vuoden 2026 loppuun mennessä on useille hyvinvointialueille kohtuuton tavoite. Jos alijäämät katetaan sellaisin pakkotoimin, jotka vaarantavat potilasturvallisuuden, on tämä oikeuskanslerin tekemän tulkinnan mukaan väärin.

Puolueemme pitää pyrkiä mahdollisimman nopeasti neuvottelemaan hyvinvointialueiden alijäämien kattamiseen lisääaikaa **tilanteissa, joissa hyvinvointialue on jo tehokkaasti pyrkinyt tasapainottamaan talouttaan.**

PUOLUEKOKOUSALOITE 10 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä muutetussa muodossa. Perustelut: Olemme hallituksessa tehneet erilaisia toimia valtion talouden ja valtion velkasuhteen parantamiseksi. Mukana on ollut paljon erittäin vaikeita päätöksiä. Päätöksiä tehdessämme olemme kuitenkin pyrkineet turvaamaan heikommassa asemassa olevien ihmisten toimeentulon. Leikkausten kritisoiminen olisi tässä kohtaa perusteltua rajata ulkopuolelle (poisto), koska olemme puolueena sitoutuneet hallitusohjelmaan, sen tavoitteisiin ja toimiin. Poistoista huolimatta aloitteen tavoite välittyy tekstistä. Vastaavasti aloitteessa on hyvä ilmaista tavoite jokaisen oikeudesta asuntoon. Kuitenkin oikeuden kirjaaminen lakiin voi aiheuttaa hankalia tilanteita eikä välttämättä edistä kuitenkaan käytännössä asiaa, kuten olemme muissakin tilanteissa huomanneet.

LÄNSI-HELSINGIN OSASTO: Syrjäytyminen ja asunnottomuus kasvussa - Asunnottomuus on yhteiskunnalle pitkällä aikavälillä kustannus ei säästö

”Syrjäytymistä on lähes 15-vuoden aikana kuvattu uhkana suomalaisen yhteiskunnan turvallisuudelle”. Tämä lause kertoo ilmiön vakavuudesta.

Nuortemme syrjäytyminen on aikamme suurimpia ongelmia. Syrjäytyminen on ollut suuri ongelma etenkin nuorten keskuudessa, mutta nykypäivänä myös muun väestön. Myös lapsiperheiden köyhyys on lisääntynyt merkittävästi.

Syrjäytyminen saa alkunsa yleensä huono-osaisuuden kasaantumisesta. Huono-osaisuuteen liittyy aineellisten tarpeiden lisäksi myös fyysinen ja psyykkinen terveys, sosiaalinen toiminta ja sosiaaliset suhteet.

Helsingissä ja muualla Suomessa huono-osaisuus näkyy etenkin asunnottomuuden lisääntymisenä. Suomessa asunnottomuus keskittyy pääkaupunkiseudulle ja muihin kasvukeskuksiin. Suomessa yksin eläviä asunnottomia oli vuonna 2024 3806. Helsingissä oli vuonna 2024 asunnottomia 800 henkilöä. Tärkeimpänä syynä asunnottomuuteen voisi nähdä pienten ja kohtuuhintaisten asuntojen puutteen. Hätämajoitus ei ole ratkaisu asunnottomuuden poistamiseksi.

~~Pääkaupunkiseudulla asuu paljon pienituloisia ihmisiä melko kalliissa vuokra-asunnoissa. Hallituksen tekemät leikkaukset toimeentulotuen ja asumistuen vuokranenimmäismääriin pakottavat näitä ihmisiä luopumaan asunnoistaan tai he tulevat hädetyiksi, koska eivät kykene maksamaan vuokriaan. Leikkaukset koskevat pääasiassa nuoria, pienituloisia ihmisiä, jotka joutuvat näistä edellä mainituista eniten kärsimään.~~

Vuodesta 2008 saakka suomalainen asunnottomuustyö on pohjautunut Asunto ensin- malliin. Mallin keskiössä on ajatus siitä, että asunto on perusoikeus ja asunnottomuustyössä asunnon hankkiminen on etusijalla muihin tukitoimiin nähden. Oman asunnon saaminen ja sen turva edesauttaa muiden sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ratkaisemista. Vvary- eli vailla vakinaista asuntoa ry:n mukaan Asunto- ensin malli vaatii vielä kehittämistä ja siihen on turvattava riittävät resurssit, kun sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät hyvinvointi alueille.

Nämä kaikki edellä mainitut ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat nuorten hyvinvointiin ja lisäävät nuorten syrjäytymisen riskiä. Nuorten hätään on vastattava. Kyse on nuortemme ja kansamme tulevaisuudesta. Huomisen työ on aloitettava tänään.

Länsi- Helsingin paikallisosasto esittää:

- Jokaisella tulee olla oikeus asuntoon. ~~Oikeus asuntoon tulisi olla kirjattu lakiin.~~
- Asunto ensin- mallin toteuttamiseen tulee panostaa lisäämällä siihen resursseja jokaisella paikkakunnalla tasavertaisesti.
- Pienituloisille tulisi olla tarjolla pieniä ja halpoja vuokra-asuntoja.
- Syrjäytyneet tulisi tavoittaa erilaisin keinoin ja saattaa takaisin yhteiskuntaan. Etsivään työhön ja eri järjestöjen toimintaan, jotka tukevat hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä on panostettava ja lisättävä resursseja, esim. matalankynnyksen työpaja toiminta voi pitää nuoren kiinni yhteiskunnassa ja arjessa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 11 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KESKI-POHJANMAAN PIIRI, VARSINAIS-SUOMEN PIIRI JA HELSINGIN PIIRI: Lapsen oikeus molempiin vanhempiin – vieraannuttaminen on tunnistettava väkivallaksi

Erojen yhteydessä vanhemmat pystyvät usein sopimaan lasta koskevista asioista lapsen parhaaksi. Valitettavasti näin ei aina ole. Joskus toinen vanhempi alkaa käyttää lasta vallan välineenä toista

vanhempaa vastaan – tilanne, jossa lapsi saattaa menettää yhteyden toiseen vanhempaansa ilman hyväksyttävää syytä. Tätä kutsutaan vieraannuttamiseksi.

Vieraannuttaminen ilmenee esimerkiksi mustamaalaamisena, yhteydenpidon estämisenä tai tapaamisten kieltämisenä. Se voi johtaa siihen, että lapsi menettää kokonaan rakastamansa ja tarvitsemansa vanhemman.

Ilmiö on lapselle syvästi vahingollinen: se on psyykkisen väkivallan muoto, joka voi aiheuttaa pitkäaikaisia vaurioita itsetuntoon, ihmissuhteisiin ja mielenterveyteen.

KD:n puoluevaltuusto esitti 24.5.2025 kannanotossaan, että lakiin kirjataan lapsen oikeus molempiin vanhempiin myös eron jälkeen. KD:n Keski-Pohjanmaan piiri, Varsinais-Suomen piiri ja Helsingin piiri esittävät, että lakiin kirjataan lapsen oikeus molempiin vanhempiin myös eron jälkeen. Lisäksi lasten hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että laissa huomioidaan myös lasten ja isovanhempien välinen yhteys. Aikaamme tällaisen lain tarve kuvaa murheellisella tavalla. Kovuus on lisääntynyt ja sen näkyy myös vieraannuttamisena sekä vanhemmista että isovanhemmista.

Vieraannuttaminen on määriteltävä lapseen kohdistuvaksi psyykkiseksi väkivallaksi, jota on torjuttava lainsäädännössä samalla vakavuudella kuin muuta kaltoinkohtelua. Suomeen tulee luoda valtakunnalliset jälleenyhdistämismallit vieraannutettujen lasten ja vanhempien tueksi.

Viranomaisille on tarjottava pakollista koulutusta ilmiön tunnistamisesta, ja perheitä tukevia rakenteita on kehitettävä myös eron jälkeen.

Tanskassa vieraannuttaminen on tunnistettu laissa 1.1.2025 alkaen – Suomen on seurattava esimerkkiä. Lapsen oikeus molempiin vanhempiin ei saa päättyä vanhempien eroon.

KD:n Keski-Pohjanmaan piiri, Varsinais-Suomen piiri ja Helsingin piiri yhtyvät puoluevaltuuston näkemykseen, mutta pitävät lisäksi lasten hyvinvoinnin kannalta tärkeänä, että esityksessä huomioidaan myös lasten ja isovanhempien välinen yhteys. Aikaamme tällaisen lain tarve kuvaa murheellisella tavalla. Kovuus on lisääntynyt ja sen näkyy myös vieraannuttamisena sekä vanhemmista että isovanhemmista. Piiri ja osasto vetoavat lisäksi lapsiasiainvaltuutettuun, että hän pitäisi asiaa esillä tiedotuksen ja valistuksen keinoin lasten ja myös lopulta vanhempien ja isovanhempien parhaaksi.

PUOLUEKOKOUSALOITE 12 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

SAARIJÄRVEN OSASTO JA KESKI-SUOMEN PIIRI: Omaishoitajille on saatava mahdollisuus omaishoitovähennykseen ansiotuloverotuksessa

Saarijärven Kristillisdemokraatit esittää, että puolue alkaa ajamaan omaishoitopalkkion vaihtoehdoksi omaishoitovähennystä vähennettäväksi ansiotuloverotuksessa.

Väestön vanhentuessa ja huoltosuhteen heikentyessä jatkuvasti on kehitettävä keinoja hallita kasvavaa inhimillistä ja taloudellista vajetta yhteiskunnassa. Omaishoitajat ovat jo nykyään erittäin tärkeässä roolissa terveydenhoidon kustannusten hallinnassa. Nykyinen omaishoitopalkkiojärjestelmä houkuttelee erityisesti eläkeläisiä hoitamaan heikompi kuntoista puolisoaan. Aloitteen tavoite on aktivoida vähintään osa-aikaisesti työssäkäyviä aikuisia hoitamaan omia vanhempiaan tai muita läheisiä hoivaa tarvitsevia ihmisiä. Työikäisillä aikuisilla on usein enemmän voimavaroja, kuin vanhuksella joka hoitaa puolisoaan. Lisäksi vähennysperusteinen omaishoidon tuki kannustaa pysymään myös

työelämässä kiinni, jolloin on helpompi palata työelämään täysipainoisesti, kun omaishoidon tarve päättyy.

Omaishoitoa on edistettävä paitsi kulujen hallinnan näkökulmasta, mutta myös perheiden yhtenäisyyden ja välittämisen näkökulmasta. On inhimillisesti tärkeää antaa perheille parempi mahdollisuus hoitaa itse apua tarvitsevia läheisiään eikä sysätä heitä automaattisesti yhteiskunnan hoidettavaksi.

Kannustimena omaishoitovähennyksen on oltava suurempi, kuin omaishoitajan hoitopalkkio, mutta pienempi, kuin hyvinvointialueen järjestämän kotihoidon tai laitoshoidon kustannus. Lisäksi omaishoitovähennys on oltava vähennettävissä omaishoitajan puolison tuloista (kuten kotitalousvähennys) jos omista tuloista ei voi tehdä vähennystä kokonaisuudessaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 13 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

JYVÄSKYLÄN OSASTON JA KESKI-SUOMEN PIIRI: Aika toimia – Osatyökykyisten työttömien asema kuntoon

THL:n ja Työterveyslaitoksen tutkimuksissa on arvioitu, että noin 40–60 %:lla pitkäaikaistyöttömistä on jonkinlaisia terveyteen tai työkykyyn liittyviä rajoitteita. Osa heistä on osatyökykyisiä, jotka haluaisivat tehdä työtä toimintakykynsä rajoissa, mutta nykyjärjestelmä ei tätä tue. Määräaikainen ja rajallinen osasairausloma ei tarjoa kestävä pohjaa työuralle tai toimeentulolle – erityisesti, jos työkyvyn alenema on pitkäaikainen tai pysyvä.

Työelämä ja sosiaaliturva eivät tällä hetkellä vastaa osatyökykyisen tarpeisiin. Työnhakijalta edellytetään kokopäivätyön hakemista, vaikka se ei olisi terveydellisesti mahdollista. Tällöin työttömän osatyökykyisen ainoa vaihtoehto on olla täysin sairauslomalla, vaikka eläkkeen myöntäminen olisi hänelle parempi vaihtoehto. Pahimmillaan sairauslomat venyvät vuosiksi tai jopa vuosikymmeniksi, mikä voi johtaa passivoitumiseen ja syrjäytymiseen.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaminen on vaikeaa, vaikka lääkärin lausunnot tukisivat sitä. Joissain tapauksissa työkyvyttömyyseläkepääätöksissä lääkäreiden ja asiantuntijoiden lausunnot sivuutetaan hakijaa koskaan tapaamatta. Joistain sairauksista kerrotaan terveyden-/ sosiaalihuollossa suoraan, ettei niillä nykyään myönnetä työkyvyttömyyseläkettä, eikä apua eläkkeen hakemiseen ole saatavilla. Eläkepääätösten myöntämisen tai hylkäämisen tulisi perustua potilasta tutkineen ja lausunnon kirjoittaneen lääkärin tekemään arvioon tämän työ- ja toimintakyvystä, ei pelkkään diagnoosiin tai taloudellisiin intresseihin.

Sairauslomalla työskentely on kielletty, vaikka henkilöllä olisi siihen osittainen työkyky. Tämä voi johtaa harmaaseen talouteen ja heikentää sekä työntekijän että työnantajan oikeusturvaa esimerkiksi vahinkotilanteissa. Sen sijaan täyden tai osatyökyvyttömyyseläkkeen avulla henkilö voisi osallistua työelämään rajatusti ja turvallisesti. Myös työnantaja voisi palkata henkilön laillisesti ja turvallisesti mielin.

Yksilön ja yhteiskunnan etu olisi, että osatyökykyiset pääsisivät eläkkeelle silloin, kun työkyky ei riitä avoimille työmarkkinoille. Samalla tarvitaan selkeyttä ja joustavuutta työnhaku-, tuki- ja eläkejärjestelmien sekä yrittäjyyden muotoihin, jotta väliinputoamiselta vältetään. Näin voidaan ehkäistä myös pitkäaikaisen työttömyys- ja köyhyysloukun kehittymistä ihmisten elämässä.

Kristillisdemokraatit on ollut aina yhteisön tukemisen puolestapuhuja ja puolueemme arvojemme ytimessä on heikompiensaisten puolustaminen ja huolenpito kaikista kansalaisista. On aika nostaa epäkohtia esiin ja varmistaa, että yhteiskuntamme on oikeudenmukainen myös osatyökykyisille.

Erityisesti nyt, kun hallitus keskustelee osatyökykyisten työllistämisen edistämisestä, kristillisdemokraateilla on oivallinen tilaisuus ottaa aktiivinen rooli osatyökykyisten työttömien tilanteen parantamiseksi. Tämä on otollinen hetki nostaa epäkohtia esiin ja varmistaa, että yhteiskuntamme on oikeudenmukainen myös heille (osatyökykyisille). Nyt on aika kehittää konkreettisia ratkaisuja, jotka mahdollistavat ihmiselle itsenäisen ja täysipainoisen elämän myös silloin, kun työkyky on osittain heikentynyt.

PUOLUEKOKOUSALOITE 14 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KYMEN PIIRI: Uusien kristillisten koulujen opetusluvan saamisen ehtoja kohtuullistettava

Suomessa toimii 16 kristillistä koulua, joissa annetaan esiopetusta ja perusopetusta luokille 1-9. Viime vuosina Valtioneuvosto ei ole myöntänyt uusille kristillisille kouluille opetuksen järjestämislupia, vaan hakemukset on järjestelmällisesti hylätty.

Vuosien 2024-2025 aikana hylkäyspäätös on tullut esimerkiksi Lappeenrannan, Seinäjoen ja Kouvolan kristillisille kouluille. On perusteltua, että Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää yksityisiltä kouluilta asianmukaiset ammatilliset ja taloudelliset resurssit laadukkaan opetuksen järjestämiseksi. Sen sijaan on väärin, että hylkäyspäätöksissä alueellinen väestökehitys saa huomattavan painoarvon. Esimerkiksi Kouvolan ja Seinäjoen kristillisten koulujen hylkäyspäätöksissä molemmissa keskeinen peruste hylkäämiselle oli, että lapsimäärät alueella laskevat.

Syntyvyys laskee valtakunnallisesti, joten käytännössä lupia ei voisi nykyinenettelyllä saada kuin yksittäisissä kasvukeskuksissa. Tämä asettaa alueet, perheet ja lapset hyvin eriarvoiseen asemaan Suomessa. Hylkäyspäätöksessä OKM jopa ohjaa perheitä muuttamaan kotikunnastaan muualle asumaan, mikäli haluavat lapset kristilliseen kouluun:

”Vanhemmat voivat myös niin halutessaan hakeutua asumaan sellaiselle paikkakunnalle, missä toimii sellainen koulu, johon vanhemmat lapsensa haluavat laittaa.”

Kristillisdemokraattien Kymen piiri esittää, että KD lähtisi hallituksessa aktiivisesti edistämään Kristillisten koulujen lupamenettelyiden kohtuullistamista siten, että (1) myöntämiselle olisi selkeät kohtuulliset kriteerit, jotka täytettyään kannatusyhdistykselle myönnettäisiin opetuksen järjestämislupa ja (2) alueellinen lapsimäärän kehitys ei voisi olla hylkäämisen peruste, mikäli laskeva lapsimäärä on asianmukaisesti otettu huomioon koulun toiminnan suunnittelussa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 15 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KYMEN PIIRI: Suruvapaan käyttöönotto Suomessa

Suomessa tulisi ottaa käyttöön suruvapaa, joka on perhe-etuuden muoto alaikäisen lapsen kuoleman kohdanneille vanhemmille. Suruvapaa edistäisi lapsensa menettäneiden vanhempien yhdenvertaista asemaa yhteiskunnassamme. Tällä hetkellä lapsensa menettäneet vanhemmat ovat hyvin eriarvoisessa asemassa omien erilaisten elämäntilanteiden myötä.

Lapsen kuolema on yksi suurimpia tragedioita, joita vanhempi voi kohdata. Lääkärit voivat kirjoittaa lapsensa menettäneelle vanhemmalle sairauslomaa, mutta, suru ei ole sairaus, ja lääkärin on käytettävä mielenterveyshäiriö diagnoosia, jotta vanhempi saa sairausloman palkallisena. Sairauslomaa kirjoitetaan yleensä lyhyissä pätkissä, mikä kuormittaa niin lapsensa menettäneitä vanhempia kuin sote-järjestelmää sekä työnantajaa.

Suomessa kuolee vuosittain n. 200–300 alle 18-vuotiasta lasta. Lisäksi Suomessa syntyy n. 200 lasta kuolleena, jolloin äiti on oikeutettu 105 päivän äitiyslomaan. Vanhemmista n. 40 % on 0-2kk, n. 35 % 3-5kk ja n. 25 % yli 6kk poissa töistä lapsensa kuoleman jälkeen.

Tarvitsemme Suomeen tasapuolisen yhteiskunnan tarjoaman tuen, jotta lapsensa menettäneillä vanhemmilla olisi mahdollisuus toipua ja sopeutua uuteen elämäntilanteeseen sekä järjestää perheen arki toimivaksi. Tanskassa lapsensa menettäneille vanhemmille suruvapaa hyväksyttiin parlamentissa yksimielisesti. 26 viikon ansiosidonnainen tuki tuo sureville rauhan kohdata menetyksen tuomaa kipua ilman mielenterveyteen liittyviä diagnooseja. Tuki poistaa ylimääräistä stressiä toimeentulosta sekä liian varhaisesta töihin palaamisesta ja arjen sovittamisesta uudelleenlaiseksi.

Kristillisdemokraattien Kymen piiri esittää, että KD lähtee hallituksessa aktiivisesti edistämään suruvapaan perhe-edun perustamista. Tuki olisi Kelasta haettava ansiosidonnaisen etuus, jonka kesto olisi maksimissaan 26 viikkoa. Tämän kustannuksista osa palautuisi todennäköisesti paremman työkyvyn ja alhaisemman sairastavuuden muodossa, ja olisi ennen kaikkea inhimillinen käytännöllinen tuki vanhemmille vaikeassa elämäntilanteessa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 16 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KYMEN PIIRI: Lasten varhaisen psykiatrisen hoidon saatavuuden parantaminen

Lasten tunne-elämän ja käyttäytymisen häiriöt ovat lisääntyneet hälyttävästi viime vuosina. Lasten psyykkinen oireilu alkaa yhä nuorempana, mikä näkyy myös varhaiskasvatuksessa ei toivotun käyttäytymisen lisääntymisenä. Julkisuuteen vaikea psykiatrisen hoidon saatavuusvaje nousee mm. lasten ja myöhemmin nuorten pahoinvointina ja väkivallan lisääntymisenä. On tärkeää puuttua asioihin riittävän varhaisessa vaiheessa.

Kristillisdemokraattien Kymen piiri esittää lasten psykiatrisen hoidon saatavuuden parantamista varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisille lapsille konkreettisten tukitoimien täydentämiseksi lasten mielenterveyden tukemiseen. Tällä hetkellä jonotusajat erikoissairaanhoidossa hoidon alkamiseen arviointijakson jälkeen ovat lapselle tuskastuttavan pitkät. Tiedonkulku terveydenhoidon ja varhaiskasvatuksen/esiopetuksen välillä on salassa pidettävää, mikä vaikeuttaa saumattoman yhteistyön tekemistä eikä tue lasten etua. Esitämme konsultaatiomallia/liikkuvaa yksikköä, jossa isompien lasten kohdalla hyväksi koettu, psykiatristen sairaanhoitajien jalkautuminen arvioimaan ja konsultoimaan toteutettaisiin myös päiväkodeissa. Näiden ”psykykkareiden” saaminen mukaan yhteistyöhön varhaiskasvatukseen auttaisi saamaan oikea-aikaista apua ja tukea lapsille, sekä toimisi myös tukena varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Varhaiskasvatuksen ammattilaiset tarvitsevat myös mahdollisuutta konsultoida lasten psykiatrisen hoidon asioissa sekä riittävästi tukea työssä jaksamiseen.

Hyvinvointialueet ovat kovien säästötoimien edessä, joten esitämme KD:n työskentelevän erityisen lisämäärärahan myöntämiseksi tähän tarkoitukseen, kehittämiseen ja konkreettisiin tukitoimiin arkeen mm. lapsen väkivaltaisen käytöksen vähentämiseksi ja kuormituksen helpottamiseksi.

Konsultaatiomallin avulla esim. psykiatriset sairaanhoitajat/ varhaiskasvatuksen psykologit voisivat tuoda osaltaan konkreettista tukea ja apua myös varhaiskasvatuksen henkilökunnalle lasten mielenterveyden tukemiseksi osana moniammatillisia tiimejä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 17 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä siten, että seuraavan kerran, kun piirien sääntöjä muutetaan, tämä päivitetään samalla.

VARSINAIS-SUOMEN PIIRI: Piirien sääntöjen päivittäminen

Varsinais-Suomen piiri esittää piirien sääntöjä päivittämistä siten, että säännöissä mainitaan mahdollisuus piirikokoukseen osallistumisesta myös etänä, kun piirihallitus niin päättää. Vaikka yhdistyslaki tämän mahdollistaa, ei asia ole laajasti tunnettu ja selkeyden vuoksi sääntöjen tulisi ottaa kantaa asiaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 20 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä siten, että perustetaan toimikunta tekemään suunnitelma ja sen pohjalta puoluehallitus/puoluevaltuusto päättää, järjestetäänkö tapahtumaa.

VARSINAIS-SUOMEN PIIRI: KD:lle kesäpäivät

KD toimii erinomaisesti niin vaaleissa, yhteiskunnallisen vaikuttamisen saralla kuin paikallisten osastojen taholla. Kentällä toimiessa ja kenttää kuunnellessa esille ovat kuitenkin nousseet selkeänä toiveet niin aatteeseen, poliittisiin kokonaisuuksiin kuin käytännön toimintaan liittyvien koulutusten järjestämisestä. Lisäksi yhdessä vietettyä aikaa innostavine keskusteluineen ei tunnu koskaan olevan tarpeeksi kaiken muun toiminnan keskellä.

Tällaista toimintaa varten KD:n on alettava järjestää omia kesäpäiviä, jotka voisivat sisältää mm. monipuolista koulutusta, workshop-työskentelyä, paikallis- ja piiritason toiminnan kehittämisen ideointia sekä vähemmän virallista yhdessäoloa. Tällaisia kesäpäiviä on aiemmin puolueen historiassa järjestetty ja tuo perinne olisi syytä nyt käynnistää uudelleen. Käytännössä kesäpäivät voitaisiin järjestää aina niinä vuosina, jolloin puolueella ei olisi sääntömääräistä puoluekokousta. Näin ollen joka toinen vuosi järjestettävät kesäpäivät pidettäisiin ensimmäisen kerran kesällä 2026.

Kesäpäivien järjestämistä varten olisi syytä perustaa oma toimikunta. Toimikunnassa voisi olla mukana sekä puolueen ja eduskuntaryhmän palkattua henkilökuntaa että luottamusperustaisesti mukaan haluvia. Kesäpäivien organisoimisessa ja ohjelman järjestämisessä voitaisiin hyödyntää myös puolueen erityisjärjestöjä sekä Ajatushautomo Kompassia, mikäli näillä toimijoilla on resurssien puolesta mahdollista olla mukana.

Talouden resurssien suhteen kesäpäivien järjestämisen kustannuksia voitaisiin kattaa ainakin osittain osallistumismaksuilla. Varsinais-Suomen Kristillisdemokraatit esittääkin, että KD:lle järjestetään omat kesäpäivät aina niinä vuosina, jolloin puolueella ei ole sääntömääräistä puoluekokousta, alkaen vuodesta 2026. Lisäksi esitämme, että kesäpäiville perustetaan oma toimikunta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 21 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

LOHJAN OSASTO: ”KD kuntoon”-kampanja ja kristillisdemokraatit liikkumaan

Liikkumattomuus on yksi aikamme suurimmista kansanterveydellisistä haasteista. Suuri osa suomalaisista liikkuu terveytensä kannalta liian vähän, mikä heijastuu mm. lisääntyneinä pitkäaikaissairauksina, mielenterveyden ongelmina ja työkyvyn heikkenemisenä. Tutkimusten mukaan jo pienelläkin lisäyksellä arjen aktiivisuuteen on merkittäviä vaikutuksia hyvinvointiin ja jaksamiseen.

Fyysisen aktiivisuuden lisääminen ei ole pelkästään yksilön vastuulla, myös yhteisöillä ja organisaatioilla, kuten KD:lla poliittisena puolueena, voi olla oma kannustava ja mahdollistava roolinsa liikunnallisen elämäntavan tukemisessa ja esimerkin näyttämisessä.

Liikunnan tuomisella soveltuviissa määrin, vaikka vähäisestikin, osaksi puolueen toimintaa voidaan edistää liikunnallista yhteisöllisyyttä ja luoda uusia toimintamuotoja. Mahdollisesti voimme myös madaltaa kynnystä osallistua puolueen toimintaan niiden osalta, joita perinteinen kokouskulttuuri ei puhuttele.

Esitämme, että tavoitteen edistämiseksi puolue

- 1) nimeää vuoden 2026 ”KD kuntoon” teemavuodeksi, jolloin puolue ottaa liikunnalliset elementit osaksi kokouskäytäntöjä niin paikallis-, piiri- kuin valtakunnankin tasolla, esimerkiksi lyhyinä taukoliikuntatuokioina, kävelykokouksina tai yhteisinä ulkoiluhetkinä tapahtumien yhteydessä.
- 2) kannustaa piirijärjestöjä ja paikallisosastoja järjestämään liikunnallisia tempauksia, kuten yhteiskävelyitä, ulkoilutapahtumia tai -kampanjoita, joihin on mahdollista osallistua matalalla kynnyksellä.
- 3) tuo liikunnan teemaa näkyvämmiin esiin puolueen viestinnässä ja tapahtumissa, esimerkiksi somehaasteiden, teemaviikkojen tai hyvinvointitapahtumien muodossa.

Päämääränä on tuoda liikunta luontevaksi osaksi Kristillisdemokraattien toimintakulttuuria ja sitä, miten teemme politiikkaa yhdessä. KD:n kansanedustaja Mika Poutala nimettiin juuri liikunta-, urheilu- ja nuorisoasioista vastaavaksi ministeriksi. On hienoa, jos koko puolueyhteisönä voimme edistää matalankynnyksen liikkumista. Yhdessä voimme liikkua myös kohti parempaa politiikkaa KD kuntoon -kampanjan kautta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 23 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

UUDENMAAN NAISPIIRI: Julkisen ja yksityisen hammashoidon yhteistyön parantaminen

Uudenmaan KD Naispiiri esittää, että KD tukee julkisen ja yksityisen hammashoidon yhteistyön parantamista.

Tunnetusti jonot kunnalliseen hammashoitoon ovat kohtuuttoman pitkiä. Päivystys kyllä toimii, mutta sekin kuormittuu hoitojen viivästyemisestä ja asiakkaiden hampaiden kunnon heikkenemisestä.

Ehdotuksena olisi kehittää järjestelmää niin, että kunta kustantaisi hammashoidon tarvearviot yksityisellä puolella esimerkiksi kerran kahdessa vuodessa. Hammastarkastuksesta saa nykyisinkin Kela-korvauksen joka toinen vuosi, jotkut potilasryhmät kerran vuodessa.

Tämän arvion perusteella asiakas voisi päättää, mitkä toimenpiteet haluaa hoitaa yksityispuolella ja minkä toimenpiteen kanssa odottaa kuntapuolen jonossa. Todennäköisesti tämä myös lyhentäisi jonoja.

PUOLUEKOKOUSALOITE 24 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä huomiolla, että puoluehallituksen kokoonpano ei ole koskaan mennyt väestömäärän perusteella vaan tasapuolisesti siten, että erityisjärjestöjen lisäksi jokainen puolueen piirijärjestö saa edustajansa puoluehallitukseen.

ESPOON OSASTO: Puolueen sopeutuminen väestörakenteen muutokseen

Espoon paikallisosasto esittää, että puolue selvittää Suomen väestörakenteen muutoksen vaikutukset yhteiskunnan kestävyyteen ja tekee tästä johtuvat muutokset sekä puolueen ohjelmiin että omaan rakenteeseensa.

Perustelut: Maan väestörakenne muuttuu voimakkaasti. Väestörakenteen muutos vaikuttaa yhteiskunnan mahdollisuuksiin tarjota palveluja tasapuolisesti koko maassa. Väestön keskittymisestä aiheutuu suuria haasteita niin niillä alueilla, jotka menettävät riittävän väestöpohjan kuin myös niillä alueilla, joille väestö keskittyy. Sekä haasteet että mahdollisuudet eriytyvät voimakkaasti. Syntyvyyden alenemisen ja muuttoliikkeen aiheuttama väestön vajuus aiheuttavat yhtäällä vaikeuksia tarjota mm. välttämättömiä terveys- ja koulutuspalveluja, kun taas muuttoliike ja monikielisyys aiheuttavat toisilla alueilla vaikeuksia tuottaa riittävästi yhteiskunnan palveluja.

Väestörakenteen muutos vaikuttaa kaikkeen hallintoon ja johtamiseen. Halusimme sitä tai emme. Myös puolueen on, ollakseen tulevaisuudessa merkittävä vaikuttaja, tehtävä tarvittavat johtopäätökset väestörakenteen muutoksesta omissa ohjelmissaan ja omassa toiminnassaan. Ohjelmista tulisi selvittää, missä määrin pyrimme vaikuttamaan tähän muutokseen ja missä määrin pyrimme siihen sopeutumaan. Näkemyksemme mukaan oikeilla linjauksilla voidaan vaikuttaa väestönkehitykseen ja sen kääntää sen haasteet mahdollisuuksiksi.

Puolue itse on osa tätä muutosta. Ellei meillä ole selkeää näkemystä ja tavoitetta vaikuttaa tai sopeutua muutokseen, osaksemme jää se rooli, joka meille jätetään.

Puolueen nykyisen rakenteen jälkeen jääminen näkyy selkeästi esimerkiksi puoluehallituksen kohdalla. *Helsingin piiri kattaa lähes 12 prosenttia koko maan väestöstä. Uudenmaan piiri vastaavasti lähes 20 prosenttia.* Puoluehallituksessa kummallakin on vain yksi edustaja. Yhteensä kolmasosaa maan väestöstä edustaa kaksi edustajaa viidestätoista.

Aloitteemme mukaan Kristillisdemokraattien olisi tärkeää luoda näkemys maan väestökehityksestä ja laatia sitä käsittelevät poliittiset linjaukset sekä aloittaa uuden politiikan toteuttaminen oman johtamisrakenteensa saattamisella ajan vaatimusten mukaiseksi.

Tavoitteena oleva rakennemuutos on oikeudenmukainen, tasapuolinen ja auttaa puoluetta saamaan enemmän näkyvyyttä ja jalansijaa kasvualueilla.

Uudenmaan piiri sekä Vantaan osasto tukevat aloitetta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 25 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

ESPOON OSASTO: Vieraskielisten huomioiminen puolueen (vaali)materiaaleissa

Uudenmaan piirissä ja Helsingissä on jo puolet Suomen ulkomaalaistaustaisista asukkaista. Alueella asuu 1,7 miljoonaa ihmistä, 30 % Suomen väestöstä.

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2024 oli Vantaalla 29 %, Espoossa 25 % ja Helsingissä 21 %. Uudenmaan piiri tavoittelee toista kansanedustajanpaikkaa eduskuntavaaleissa 2027.

Esitämme, että puolueessa laaditaan toimenpidesuunnitelma vieraskielisten kansalaisten tavoittamiseksi puolueen eduskuntavaaliohjelmilla vaaleissa 2027.

- 1) Ehdotamme, että vaaliohjelmassa olisi perusmateriaali ainakin suurimmille kieliryhmille venäjä, viro, arabia, englanti ja somali.
- 2) Lisäksi ehdotamme, että laaditaan suunnitelma, minkä kanavien kautta eri kieliryhmät tavoitetaan.

Uudenmaan piiri sekä Vantaan osasto tukevat aloitetta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 26 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

ESPOON OSASTO: Maahanmuuttaneiden huomioiminen puolueohjelmissa

Uudenmaan piirissä ja Helsingissä on jo puolet Suomen ulkomaalaistaustaisista asukkaista. Alueella asuu 1,7 miljoonaa ihmistä, 30 % Suomen väestöstä.

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2024 oli Vantaalla 29 %, Espoossa 25 % ja Helsingissä 21 %. Uudenmaan piiri tavoittelee toista kansanedustajanpaikkaa eduskuntavaaleissa 2027.

Esitämme, että puolueohjelmissa huomioidaan lyhyesti, ytimekkäästi ja selkokielellä vieraskielisten kansalaisten erityistarpeet, jotta tavoitamme heidät äänestäjinä eduskuntavaaleissa 2027. Erityistarpeita ovat ainakin lasten päivähoito ja koulutus, nuorisotyö, aikuiskoulutus, työllisyys sekä yrittäminen.

Uudenmaan piiri sekä Vantaan osasto tukevat aloitetta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 28 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

Kommentti: Suomen valtionhallinnossa sukupuolitietoista budjetointia toteutetaan talousarvion tasa-arvokirjauksien, tulosohjauksen sekä lakiesitysten sukupuolivaikutusten arvioinnin keinoin. Lisäksi laajempien budjettimuutosten sukupuolivaikutusten arviointia on toteutettu erillisenä jälkikäteisselvityksinä vuosina 2018 ja 2023.

KD NAISET: Puolue alkaa kirittää nykyhallitusta toimimaan sen oman tasa-arvo-ohjelmassa esitetyn tavoitteen mukaisesti tasa-arvon edistämisessä

KD Naiset esittää aloitteenaan, että KD puolue alkaa kirittää nykyhallitusta toimimaan sen oman tasa-arvo-ohjelmassa esitetyn tavoitteen mukaisesti tasa-arvon edistämisessä. Ohjelmassa mm. todetaan: ”Tasa-arvon edistäminen huomioidaan talousarvioprosessissa, keskeisissä uudistuksissa ja hankkeissa.” (s.47 Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024-2027.)

Käytännössä tasa-arvotyön edistämiseksi ehdotamme, että KD puolue alkaa edistää sukupuolitietoisien budjetoinnin kehittämistä ja käyttöönottoa päätöksenteossa. Sukupuolitietoisella budjetoinnilla

voidaan tasoittaa sukupuolten välisiä taloudellisia eroja, mutta myös tuoda näkyviin rahoituksen kohdentumisen vaikutuksia tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden kannalta.

Sukupuolitietoisien budjetoinnin tarkoituksena on ennakkoon tutkia rahoituksen ja sen muutosten vaikutuksia. Sillä voidaan esimerkiksi seurata, minkä verran budjetissa kohdistuu varoja tyttöihin ja naisiin kohdistuvan väkivallan pysäyttämiseen, miten mahdolliset hoivaan kohdistuvat budjettileikkaukset vaikuttavat hoivavastuun jakautumiseen omaishoidossa tai mikä osuus budjetista ohjautuu jopa nuorena eläköitymiseen johtavan tyttöjen ja nuorten naisten ahdistuneisuuden ja kuormittuneisuuden ehkäisyyn ja hoitoon.

Päätöksenteossa lapsivaikutusten arvioinnin lisäksi on kehitettävä hyvä, Suomessa toteuttamiskelpoinen ja tutkimustietoon perustuva malli sukupuolitietoiseen budjetointiin. Mallin kehittämisessä on hyvä hyödyntää muiden, jo ko. budjetointia harjoittavien demokraattisten maiden kokemuksia. KD Naiset kannustaa KD puoluetta toimimaan tasa-arvotyössä niin, että tarpeeksi hyvä elämä toteutuu entistä useampien tyttöjen ja naisten kohdalla.

PUOLUEKOKOUSALOITE 29 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

TURUN OSASTO: Korkeasti koulutettujen alanvaihtomahdollisuudet

Suomessa korkeasti koulutettujen työttömien määrä kasvaa vuosi vuodelta. Ensikertalaiskiintiöt takaavat toki nuorille opiskelupaikan, mutta alan vaihtaminen korkeasti koulutetulta alalta toiseen on muuttunut kohtuuttoman vaikeaksi. Lukiolaisten paineet ovat kovat, kun ylioppilaskirjoitusten lisäksi tulee keskittyä myös uravalintoihin ja jos valitset väärin, alanvaihtamisen vaihtoehdot ovat kapeat. Kristillisdemokraattien tulisi pyrkiä löytämään ratkaisu korkeasti koulutettujen työttömyyteen ja sitä myötä nuoria piinaavaan paineeseen loppuelämään vaikuttaviin uravalintoihin.

Vastauksena uudelleen kouluttautumiseen voisivat olla korkeasti koulutetuille tarkoitetut muunto-opinnot, joissa omaa jo olemassa olevaa tutkintoa voidaan täydentää sopivammaksi toiselle alalle, sillä osa korkeakouluopinnoista on usein hyväksi luettavissa, mikä lyhentäisi myös opiskeluaikaa. Tätä varten voitaisiin hyödyntää hakijatilastoja: minkä alan edustajat hakeutuvat toisen alan pääsykokeisiin. Tästä hyvä esimerkki on sosionomi, jotka verrattain usein hakeutuvat sosiaalityöhön, sairaanhoitajaksi tai opettajakoulutuksiin.

PUOLUEKOKOUSALOITE 30 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

TURUN OSASTO: Lapsia on suojeltava perheväkivallalta

Viranomaisten tietoon tulleiden lapsen kohdistuvien perheväkivaltatapausten määrä on kasvanut huomasti viime vuosina. Perheväkivallan todistaminen on vaikeaa, sillä usein silminnäkijä puuttuu ja tekijä on lapsen oma huoltaja. Kaikki väkivalta ei jätä lapseen jälkiä. Usein toisen huoltajan katsotaan olevan jäävi, vaikka tämä olisikin nähnyt tilanteen, erityisesti, jos vanhemmat ovat eronneet ja väkivalta tulee ilmi vasta eron jälkeen.

Väkivaltaa kokeneiden lasten lapsuus on turvattava. Jokaisella lapsella on oltava oikeus väkivallattomaan lapsuuteen. Tällä hetkellä yhteiskuntamme ei pysty puuttumaan perheväkivaltaan riittävästi. Pahimmillaan olemme saaneet lukea iltapäivälehdistä Milo-pojan ja Vilja-Eerikan tapauksista,

joissa lapsen elämä on päättynyt traagisella tavalla, vaikka lapsen kasvuolosuhteet on ollut viranomaisen tiedossa aiemmin.

Viranomaisten tulee varmistaa, että lapsen terveys ja hyvinvointi on turvattu vähintään oikeuden päätökseen saakka. Jos on syytä epäillä, että vanhempi on kohdistanut lapseen väkivaltaa tai lapsi altistuu kotona väkivallalle, tulee perheen tilannetta seurata aktiivisesti. Yksi kotikäynti tai puhelu perheelle ei riitä, sillä väkivallantekijät ovat usein henkilöitä, joista ei päällepäin näe, mihin he kykenevät. Väkivallantekijät voivat olla taitavia puhumaan, joten pelkkä vanhemman kanssa keskustelu ja seesteisen perhetilanteen seuraaminen tunnin ajan kotisohvalla ei riitä kotiolojen selvitykseen tapauksen tultua ilmi lastensuojelulle.

Kristillisdemokraattien tulee madaltaa todisteluvaatimuksia erityisesti, kun kyseessä on lapseen kohdistunut väkivalta. Lapsen toisen vanhemman häirintään tulee viranomaisten puuttua herkemmin, jotta hän jaksaa olla kasvatusvastuussa lapsistaan tällaisessa kohtuuttoman vaikeassa ja raskaassa prosessissa. Tilanteita, joissa viranomainen toteaa, ettei kiusanteolle tai väkivallan jatkumiselle voida tehdä mitään näytön puutteen vuoksi, ei saisi syntyä.

Viranomaisilla tulee olla yhteneväiset ohjeistukset, miten lapsen oikeus väkivallattomaan elämään turvataan. Kristillisdemokraattien on varmistettava, että lapseen kohdistuva väkivaltaepäily käynnistäisi aina rikosprosessin ja sitä myötä tulee aina ottaa käyttöön LASTA-toimintamalli, vaikka väkivallanteko olisikin vanhemman mukaan yksittäistapaus. LASTA-toimintamalli tulee saada viimein valtakunnalliseksi ja systemaattiseksi tavaksi toimia lapseen kohdistuvan väkivaltatapauksen tullessa ilmi. LASTA-toimintamalli nopeuttaa rikosprosessin etenemistä ja mahdollistaa parhaimmillaan lapsen ja perheen tuen- ja avunsaannin rikosprosessin aikana. LASTA-toimintamalli varmistaa, että lapsen etu toteutuu viranomaisprosessissa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 31 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä muutetussa muodossa. Perustelut lisäykselle: Aloitteen tavoite ja sisältö on kannatettava. Pienellä lisäyksellä korostetaan sitä, ettei tavoitteena ole saada Ruotsin malli sellaisenaan Suomeen (esim. päivien lukumäärän osalta), mutta tavoite on Ruotsin mallin suuntainen.

TURUN OSASTO: Sairaalan lapsen palkallinen hoito

Tällä hetkellä sairaalan lapsen kanssa voi jäädä toinen vanhempi kotiin kolmeksi päiväksi, joiden ajalta hän saa täyttä palkkaa. Yli kolme päivää kestävä lapsen sairastaminen on palkatonta. Vanhemmat voivat työ- ja perhetilanteidensa mukaan jakaa nämä kolme päivää keskenään tai päivät voi pitää vain toinen vanhempi.

Tämän hetkinen menettely johtaa siihen, että monella perheellä ei ole varaa hoitaa lastaan kotona täysin terveeksi, sillä yksikin palkaton päivä voi pahimmillaan kaataa perheen talouden. Jo pelkkä vatsatauti tarkoittaa vähintään kahden vuorokauden poissaoloa, sillä varhaiskasvatuksen yleinen ohjeistus on, että lapsi on pidettävä kotona 48 tuntia oireiden päättymisen jälkeen.

Ruotsissa sairasta lasta sai hoitaa kotona vuoden aikana yhteensä 120 päivää (VAB-dagar). Vakavasti sairaasta lapsesta saa anottua ylimääräisiä VAB-päiviä. VAB-päiviltä työntekijällä oli oikeus saada 80 % palkasta. Tämä mahdollistaa paremmin sen, että lapsi saadaan hoidettua terveeksi, mikä ehkäisee viruskierteitä ja jälkitauteja, kun lapsi ei puolikuntoisena palaa päiväkotiin tartuttamaan sekä muita lapsia että varhaiskasvatuksen henkilöstöä. VAB-päivät vähentävät erityisesti varhaiskasvatusikäisten

tautikierteistä johtuvaa psyykkistä ja taloudellista kuormitusta ja lisää sitä myöten lasten, perheiden ja lasten kanssa työskentelevien hyvinvointia.

Meidän Kristillisdemokraattien tulisi perhepuolueena selvittää, voisiko Ruotsin mallia soveltuvin osin soveltaa myös suomalaisiin sairaan lapsen hoitokäytänteisiin.

PUOLUEKOKOUSALOITE 32 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Toimenpiteitä lihavuusepidemian torjumiseksi ja terveyden edistämiseksi Suomessa

Monia epäterveellisiä tuotteita, kuten makeisia, muroja ja energiajuomia markkinoidaan erityisesti lapsiin ja nuoriin vetoavilla tavoilla. Nämä markkinointikeinot lisäävät tuotteiden kulutusta lasten ja nuorten keskuudessa.

Suomessa on nykyisin huomattavasti enemmän ylipainoisia lapsia ja aikuisia kuin 40 vuotta sitten, määrä on kolminkertaistunut lapsilla ja kaksinkertaistunut aikuisilla. Tilastojen mukaan terveessä painossa olevien suomalaisten määrä on jo jäänyt vähemmäksi kuin ylipainoisten. Ylipainon aiheuttamista haitoista ja taloudellisista kuluista on paljon tietoa, mutta konkreettisia toimenpiteitä lihavuusepidemian ennaltaehkäisemiseksi ei ole tarpeeksi.

Suomessa syntyvyys on laskenut uhkaavasti ja 20–39-vuotiaista naisista yli viidennellä on ylimääräistä painoa yli 15 kiloa. Ylipaino heikentää hedelmällisyyttä ja lisää lapsettomuushoitojen tarvetta. Tutkimukset osoittavat, että ylipainoisilla äideillä lapsettomuushoidot ovat vähemmän tehokkaita ja raskausaikana sekä synnytyksessä voi ilmetä useita ongelmia. Ylipainoisten äitien lapsilla on myös tavallista suurempi taipumus lihomiseen.

Lihavuus vaikuttaa sekä työkykyyn että talouteen. Ylipainoon liittyvät aineenvaihdunnan häiriöt aiheuttavat yli 30 sairautta, jotka voivat johtaa sairauslomiin ja ennenaikaisiin eläköitymisiin. Tämä kuormittaa julkista ja yksityistä sektoria. Lisäksi lihavuus vie ikääntyneet aikaisemmin hoitopalvelujen piiriin.

Tutkimusten mukaan lihavuudesta johtuva vuosittainen lisäkustannus Suomelle on ainakin 5 miljardia euroa. Henkilöä kohden lihaviin kulut ovat keskimäärin 2665 euroa ja normaalipainoisten 1527 euroa vuodessa. OECD:n The Heavy Burden of Obesity-raportti ennustaa, että tulevien vuosikymmenien aikana OECD-maiden bruttokansantuote laskee keskimäärin 3,3 prosenttia. Suomelle arvioitu luku on 2,8 prosenttia, joka voisi mahdollisesti johtaa elämänlaadun heikkenemiseen ja epätasa-arvon lisääntymiseen.

KD Nuoret esittää, että puolue ryhtyy edistämään rajoituksia epäterveellisten tuotteiden markkinointiin lapsille ja nuorille. Samoin puolueen tulisi edistää tiedon lisäämistä ylipainon riskeistä ja terveellisten elämäntapojen merkityksestä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 33 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Lähijunaliikennettä on kehitettävä suurimmilla kaupunkiseuduilla sujuvoittamaan työ- ja opiskelumatkoja

Suomessa etäisyydet ovat pitkiä ja ilman autoa eläminen on hankalaa. Ongelma koskee syrjäseutujen

lisäksi suurimpia kaupunkeja ja niiden ympäryskuntia. Kasvun mahdollistamiseksi kaupunkiseuduilla olisi parannettava lähijunaliikenneyhteyksiä.

Lähijunat mahdollistaisivat keskuskaupunkien lähikuntien paremman integroinnin keskuskaupunkiin, mikä yhdistäisi työssäkäyntialueita ja mahdollistaisi nopeamman ja paremman kulkemisen harrastuksiin, töihin ja opintoihin. Liikkumisessa olennaista ei ole kohteiden välinen etäisyys vaan siihen käytetty aika. Nopeampi yhteys ei vain lyhennä matka-aikoja vaan saa ihmiset kulkemaan kauempaa.

Tampereen seudulla Nokian lähijunat ovat nopeuttaneet huomattavasti matka-aikoja Tampereen keskustaan. Puolen tunnin bussissa istuminen on korvautunut vartilla. Lähijunaliikennettä olisikin edistettävä suurimmilla kaupunkiseuduilla.

Junaliikenteen järjestämisen ongelmia ovat liikennöinnin kustannukset. Saavutettuihin hyötyihin nähden lähijunaliikenteen järjestäminen tuo mukanaan kuitenkin monia hyötyjä, joita muilla kulkumuodoilla ei ole mahdollista saavuttaa.

Lähijunaliikennettä tukemalla mahdollistetaan suurimpien kaupunkiseutujen kasvua ja tuetaan ihmisten liikkumista.

KD Nuoret esittää, että puolue kannattaa lähijunaliikenteen laajentamista suurimmilla kaupunkiseuduilla.

PUOLUEKOKOUSALOITE 34 (Puoluehallitus esitti aloitteen hylkäämistä.) Aloite hyväksyttiin.

Perustelut: Aloite on sinänsä kannatettava ja muutoksista on hyviä kokemuksia ja esimerkkejä. Jo nyt kunnat voivat kuitenkin tehdä päätöksiä kouluaamujen myöhäisemmistä aloitusajoista ja arvioida muutoksen mahdollisuudet ja vaikutukset omalla alueellaan.

KD NUORET: Onko aika luopua ”kasin aamuista”?

Useat suomalaiset kunnat ja kaupungit ovat ottaneet kouluissaan käyttöön koordinoitusti myöhäisemmät kouluaamut. Koulupäivä alkaisi aikaisintaan kello yhdeksältä, eli pahamaineisista ”kasin aamuista” luovutaan.

Kokemukset ovat olleet hyviä, ja esimerkiksi Forssassa myöhästymiset ovat vähentyneet puoleen, ja aamupoissaolot ovat myös vähentyneet. Vaikutus on positiivinen myös henkilökunnalle. Ennen koulupäivän alkua on mahdollista esimerkiksi kokousta, pitää yhteyttä huoltajiin tai suunnitella koulupäivän työtä.

Kokeilun tulokset ovat lupaavia, ja kaikki toimet nuorten jaksamisen tueksi ovat selvittämisen arvoisia. Kasin aamuista luopumista tulisi selvittää siis valtakunnallisesti. Myöhäisempi kouluaamu voisi tukea erityisesti yläkoululaisten jaksamista.

KD Nuoret esittää, että puolue edistäisi kouluaamujen alkamisen myöhäistämisen selvittämistä aikaisintaan kello yhdeksään valtakunnallisesti.

PUOLUEKOKOUSALOITE 35 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Erityisopetuksen hankerahoitusta vähennettävä ja toiminnan perusrahoitusta lisättävä

Erityisopetuksen valtionosuuteen ja opetushallituksen tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään rahoitukseen kuuluu muun muassa hankeperusteista rahoitusta ja perusrahoitusta. Perusrahoitus toimii ikään kuin rahoituksen perusrunkona. Tämän rahoituksen kohdentamisesta päättää koulutuksen järjestäjä itse. Hankerahoitus kohdennetaan aina hankekohtaisesti. Hankerahoitusta käytetään erityisopetuksen kehittämiseen, innovointiin ja parantamiseen projektien ja ohjelmien avulla.

Aluehallintoviraston vuonna 2021 tekemän arvion mukaan hankerahoituksella palkataan erityisopettajia lyhytaikaisiin tehtäviin ikään kuin hätäensiapuna. Hankerahoituksella resurssi kohdennetaan kulloinkin haluttuun kohteeseen ja kehittämistoimintaan. Lisäksi arvion mukaan osa opetuksen järjestäjistä vähentäisi tai jopa poistaisi erityisopetuksen hankerahoituksen. Perusrahoituksen lisääminen parantaa toiminnan suunnitelmallisuutta pitkällä aikavälillä sekä pätevän henkilöstön saatavuutta. Hankerahoitus ei edistä erityisopetuksen pitkäjänteistä kehittämistä.

Hankerahoitusta voidaan käyttää esimerkiksi erityistehtäviin koulutuksessa. Hankerahoituksessa ongelmia tulee vastaan muun muassa siinä, että rekrytointiprosessi käynnistetään vasta rahoituksen läpimenon jälkeen. Tällöin rekrytointi voi osua ajankohtaan, jolloin pätevää työvoimaa ei ole saatavilla. Lisäksi hankkeen osalta suunnittelu-aika on ollut erityisopettajien mielestä liian lyhyt, jolloin jälki saattaa vastata sitä. Hankkeet eivät siis välttämättä tuota hyvää jälkeä, sillä ne eivät ylläpidä perustoiminnan jatkuvuutta yhtä lailla kuin perusrahoitus. Perusrahoituksen vähentäminen saattaa pakottaa koulutuksen järjestäjiä sopeuttamaan toimintaansa.

Hankkeen toteutumisesta tulevalle lukuvuodelle ei voi olla varmuutta. Perusrahoituksen lisääminen tuo toimintaan suunnitelmallisuutta, ja mahdollistaa myös pätevän henkilökunnan saatavuuden paremmin. Hankkeiden tulisi mahdollistaa paremman suunnittelutyön. Perusrahoituksen turvaaminen edesauttaa ennakoitavuutta ja jatkuvuutta.

KD Nuoret esittää, että puolue edistää erityisopetuksen perusrahoituksen lisäämistä ja hankerahoituksen vähentämistä. Perusrahoituksen lisääminen parantaa toiminnan suunnitelmallisuutta ja pätevän henkilöstön saatavuutta sekä edistää erityisopetuksen pitkäjänteistä kehittämistä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 36 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Koulukyytien turvallisuudesta huolehdittava

Koulukyytien tulee olla oppilaille turvallista. Yhä enenevässä määrin koulukuljetuksen piirissä olevat oppilaat matkustavat linjaliikenteessä tilauskyytien sijaan. Linjaliikenteessä matkustaminen aiheuttaa oppilaille vaarallisia olosuhteita.

Tilauskyydit hakevat oppilaita läheltä kotoa. Etenkin pienemmillä paikkakunnilla linja-autopysäkillä kulkeminen edellyttää maantien varressa kävelemistä. Kaikilla maanteilla ei ole katuvaloja, joka lisää merkittävästi riskiä onnettomuuteen henkilöauton kanssa. Aamut saattavat olla vuodenajasta riippuen sähkipimeitä. Lapsia ja nuoria on suojeltava tällaisilta riskeiltä.

Tilauskyytien lakkauttamista on perusteltu kuntatasolla nuorten lisääntyvällä liikkuvuudella, mutta riski, jonka linjaliikenteessä matkustaminen aiheuttaa ei ole liikunnan lisääntymisen arvoinen.

KD Nuoret esittää, että puolue edistää koulukyytien vaatimusten nostamista korkeammalle. Puolueen tulee myös edistää, että tilauskyytejä tarjotaan, jos linjaliikenteessä matkustaminen on liian vaarallista.

PUOLUEKOKOUSALOITE 37 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä muutetussa muodossa.

Perustelut: Lisätään tekstiin, että YK:n lastenoikeuksien sopimuksen mukainen oikeus vanhempien vakaumuksen mukaiseen kasvatukseen koskee kaikkia. Koulujuhlat ym. taas noudattavat opetushallituksen ohjeita.

KD NUORET: Kristillinen uskonnonopetus turvattava peruskoulussa

Suomalainen peruskoulu on pitkään rakentunut kristillisten arvojen varaan. Perusopetuksen tehtävä ei ole olla katsomuksellinen sekamelska, vaan tukea lasten kasvua suomalaisen yhteiskunnan arvojen mukaisiksi kansalaisiksi. Arvojen ytimessä ovat kristillinen ihmiskäsitys, vastuu, vapaus ja lähimmäisyys.

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja (Perusopetuslaki 2 §).

Viime vuosina väestörakenteen muutos – erityisesti islaminuskoisten oppilaiden määrän kasvu tietyillä alueilla – on haastanut tämän perustan. Esimerkiksi Länsimäen koulu Vantaalla järjesti vuonna 2024 ramadanin aikaan muslimioppilaille ja heidän perheilleen iftar-juhlan, kaupungin laskuun.

Kristillisdemokraattien tehtävä on sanoa: suomalaisen koulun katsomuksellinen suunta ei voi muuttua islamilaiseksi. Puolueen on puolustettava koulun kristillistä arvopohjaa määrätietoisesti ja rohkeasti. Tämä ei ole syrjintää, vaan arvorakenteen säilyttämistä ja yhteiskuntarauhan turvaamista. Uskonnonopettajien pätevyyteen ja opetussuunnitelman noudattamiseen on kiinnitettävä huomiota.

Opetushallituksen uskonnonopetusta käsittelevän ohjeen (2022) mukaan, kouluissa järjestetään uskonnonopetusta enemmistön mukaisesti. Muihin kuin evankelis-luterilaiseen tai ortodoksiseen kirkkoon kuuluville oppilaille järjestetään uskonnonopetusta huoltajan pyynnöstä, jos oppilaita on vähintään kolme (Perusopetuslaki 13 §).

YK:n lastenoikeuksien sopimuksen mukainen oikeus vanhempien vakaumuksen mukaiseen kasvatukseen koskee kaikkia. Koulujuhlat ym. taas noudattavat opetushallituksen ohjeita.

Muita uskontoja käsittelevillä oppitunneilla opetuksen tulee olla yleistasoista ja uskontotietämystä lisäävää. Pienissä ryhmissä järjestettävän uskonnonopetuksen lakkauttaminen tuo kustannussäästöjä ja parantaa oppilaiden integraatiota suomalaiseen koulujärjestelmään. Ei-kristillisten, tunnustuksellisten juhlien järjestäminen kouluissa ei voi alkaa eikä jatkua.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

~~Peruskoulussa järjestetään jatkossa vain evankelis-luterilaista ja ortodoksista uskonnonopetusta.~~

- Elämäkatsomustieto säilyy vaihtoehtona muuhun kuin evankelis-luterilaisen tai ortodoksisen uskonnon katsomukseen kuuluville.

- Evankelis-luterilaiseen tai ortodoksiseen kirkkoon kuulumattomien lasten oikeus osallistua uskonnonopetukseen turvataan, vanhempien tahdon mukaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 39 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä siten, että KD Naiset ottaa aloitteen käsittelyynsä ja miten haluavat aloitteen sisällön hoitaa. KD Naiset saavat vuosittain lakisääteistä puoluetukea mm. naisten kouluttamista varten eli naisten kouluttaminen kuuluu muutenkin KD Naisten tehtäviin.

KD NUORET: Puolueen kehitettävä akatemia naisille

Kristillisdemokraatit on onnistunut edistämään naisten osallistumista politiikkaan. Puolueen ehdokkaista naisia oli kuntavaaleissa 47,6 prosenttia ja aluevaaleissa 50,3 prosenttia. Kristillisdemokraateilla oli kaikkien puolueiden keskiarvoa enemmän naisehdokkaita.

Kristillisdemokraatit on onnistunut saamaan naisia mukaan politiikkaan. Samaan aikaan naisten valmiutta toimia politiikassa voitaisiin edistää koulutuksella. Naisten osallistumiseen on panostettava niin määrällisesti kuin laadullisesti.

Naisten osallistuminen politiikkaan on kansainvälisesti keskeinen kysymys. Tämän vuoksi naisten kouluttamiseen voitaisiin saada tukea myös kansainvälisiltä ajatushautomoilta, kuten Konrad Adenauer -säätiöltä ja Martens-keskukselta.

KD Nuoret esittää, että puolue pitäisi akatemian politiikkaan vasta tulleille naisille. Akatemian tavoitteena olisi kehittää naisten valmiutta toimia politiikassa. Akatemian toteuttamiseen olisi haettava rahoitusta kansainvälisiltä ajatushautomoilta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 41 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä siten, että kehittämisessä ja päätöksissä huomioon myös edellisen puoluekokouksen hyväksytyt puoluekokousaloitteet ja niiden jälkeen tehdyt päätökset.

KD NUORET: KD:n viestintään kokonaisvaltainen uudistus

KD Nuoret esitti kaksi vuotta sitten puoluekokoukselle, että KD-Lehteä tulisi uudistaa. Aloite hyväksyttiin ja tätä varten perustettiin työryhmä, joka on työskennellyt ja pyrkinyt tavoitteeseensa.

KD-verkkolehti vaikuttaa kuitenkin monessa mielessä enemmän tiedotealustalta, puolueen verkkosivujen tapaan, eikä erityisesti journalistiselta verkkolehdeksi. Neljästi vuodessa ilmestyvä paperilehti on pääosin kokoelma aiemmin verkkosivustolla olleista jutuista, jopa useamman kuukauden vanhoista julkaisuista. Paperilehti on kohdistettu ennen kaikkea puolueen omille jäsenille, ei uusille äänestäjille.

Sekä KD-Lehden että puolueen verkkosivustot tulisi uudistaa ulkoasultaan ja rakenteeltaan. Olisi järkevää ja kustannustehokasta sekä uudistamistyön että päivittämisen näkökulmasta, että sivustot uudistettaisiin yhtenä kokonaisuutena kd.fi-verkko-osoitteen alla. Ei ole järkevää julkaista samoja tiedotteita tai kannanottoja kahdessa paikassa.

Puolueen somekanavia hoidetaan hajautetusti, niissä on niin puolueen kuin eduskuntaryhmänkin henkilöstön tuottamaa sisältöä. Kuitenkin viestinnän koordinointi kaipaisi selkeämpää strategiaa ja voimavaroja etenkin tavoittavan, maksetun sisällön osalta.

Tarvitsemme puolueen viestinnän uudistuksen, jossa nyt lehdelle suunnatun resurssin sijaan keskitytään monikanavaiseen ja moderniin tavoittavaan viestintään. Tämän vuoksi on Kristillisdemokraattien viestintää kehitettävä niin laadullisesti kuin uusien painopisteiden kautta. Puoluekentässä on paljon hyödyntämätöntä osaamista ja kapasiteettia, joka nyt jää sivuun. Varaa vähäisten resurssien heikkoon kohdentamiseen ei ole.

KD Nuoret esittää, että KD-yhteisön viestintää uudistetaan ja kehitetään pikaisesti, jotta pystymme vastaamaan vuoden 2027 eduskuntavaalien kriittisiin tarpeisiin ja tavoitamme kokonaan uusia äänestäjäryhmiä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 44 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä muutetussa muodossa.

Perustelut: Säilytetään aloite itsessään alkuperäisenä. Korvataan lisääntymiskasvatus hedelmällisyystietoisuudella, jota terminä on käytetty muun muassa Anna Rotkirch 'n sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta laatimassa väestöpoliittisessa selvityksessä syntyvyyteen vaikuttavista tekijöistä ja keinoista lasten saamisen tukemiseksi.

KD NUORET: Kouluihin tarvitaan lisää lisääntymiskasvatusta hedelmällisyystietoisuutta

Suomalaisten syntyvyys on laskussa, ja valitettavasti merkittävänä osa tästä johtuu tahattomasta lapsettomuudesta. Läheskään jokainen perhe ei pääse toivomaansa lapsilukuun. Samaan aikaan ensisynnyttäjien ikä on noussut jo yli 30 ikävuoteen, vaikka esimerkiksi valtioneuvoston teettämän syntyvyys selvityksen mukaan kolmea lasta toivovien olisi hyvä aloittaa lasten yrittäminen jo 23-vuotiaana.

Suomalaisista joka toinen mies ja joka viides nainen tuntee heikosti tai ei lainkaan iän vaikutuksia hedelmällisyyteen. Erityisen heikkoa tuntemus on 20–24-vuotiailla ja matalasti koulutetuilla. Tilanne, jossa nuoret ja nuoret aikuiset eivät ole tietoisia tärkeistä lisääntymiseen liittyvistä tekijöistä, on täysin kestämaton.

On selvää, ettei tämänhetkinen opetussuunnitelma kouluissa tue riittävästi nuorten tulevaa perheellistymistä, vaan nuoret saavat terveystiedon tunneilla tietoa lähes ainoastaan ehkäisystä ja sukupuolitaudeista. Nämäkin aiheet ovat tärkeitä, mutta niiden rinnalle on nostettava syvällisempää osaamista liittyen lisääntymiseen ja lasten kasvatukseen.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- Kouluihin on tuotava enemmän lisääntymiskasvatusta hedelmällisyystietoisuutta tukemaan nuorten perheellistymiseen liittyviä pohdintoja aikuisuudessa
- Iän ja elämäntapojen vaikutusta hedelmällisyyteen on viestittävä nykyistä enemmän ja aktiivisemmin esimerkiksi THL:n toimesta

PUOLUEKOKOUSALOITE 45 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Vahvempaa EU:n ulkopolitiikkaa ja energiaomavaraisuutta

BRICS-maiden (Brasilia, Venäjä, Intia, Kiina, Etelä-Afrikka sekä uudet jäsenet kuten Iran, Egypti ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat) liittouma on noussut haastamaan länsimaiden johtaman kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestyksen. Tämä taloudellinen ja geopolitiittinen ryhmittymä edustaa jo yli 40 prosenttia maailman väestöstä ja yli kolmasosaa globaalista BKT:sta. Ryhmän jäsenmaat, jotka tunnetaan usein autoritaarisesta hallintotavastaan ja sosiaalisista epäkohdistaan, pyrkivät rakentamaan itsenäistä talousjärjestelmää ja edistämään uusia globaaleja valtasuhteita.

Tämä kehitys uhkaa horjuttaa länsimaisten, eurooppalaisten ja juutalais-kristillisten arvojen, kuten demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen, asemaa maailmanpolitiikassa. Euroopan ja Suomen on otettava

aktiivinen rooli sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen turvaamisessa, jossa demokraattiset arvot ja ihmisoikeudet pysyvät etusijalla.

Euroopan unionin tulee vastata maailmanpolitiikan murrokseen aktiivisella ja yhtenäisellä ulko- ja kauppapolitiikalla, joka turvaa demokraattisten arvojen merkityksen ja lisää Euroopan globaalia painoarvoa. Samalla on tärkeää varmistaa, että BRICS-maiden nousu ei johda maailman jakautumiseen eri leireihin, vaan rakennetaan vuoropuheluun ja rauhaan perustuvaa kansainvälistä järjestystä.

EU:n tulee käydä aktiivista kahdenvälistä vuoropuhelua erityisesti valikoitujen BRICS-maiden, kuten Brasilian ja Etelä-Afrikan kanssa demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion edistämiseksi. Siteiden parantaminen yksittäisten BRICS-jäsenmaiden kanssa suitsii BRICS-yhteisön vallan kasvua kokonaisuutena ja vähentää erityisesti Venäjän ja Kiinan valtaa.

Liäksi EU:n tulee vahvistaa strategista autonomiaansa ja energiaomavaraisuuttaan lisäämällä investointeja uusiutuviin energialähteisiin, kuten vetyteknologiaan, ja vähentämällä riippuvuutta BRICS-maiden raaka-aineista. EU:n tulee myös kehittää omaa teknologista osaamista ja logistiikkaketjujaan, jotta BRICS-maiden hallitseva asema kriittisillä aloilla, kuten puolijohteissa ja akkuteknologiassa, vähenee. Myös kehitysyhteistyön resursseja tulisi suunnata köyhyyden ja epävakauden vähentämiseen niillä alueilla, joissa BRICS-maiden vaikutusvalta voi heikentää demokraattisia arvoja.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *EU:n tulee vahvistaa ulko- ja kauppapolitiikkaansa sekä energia- ja raaka-aineomavaraisuuttaan ylläpitääkseen länsimaisia, eurooppalaisia ja juutalais-kristillisiä arvoja sekä sääntöpohjaista maailmanjärjestystä.*
- *EU:n kykyä solmia strategisia kumppanuuksia kehittyvien maiden kanssa tulee kehittää erityisesti Afrikassa ja Aasiassa, jotta BRICS ei monopolisoisi niiden taloudellista ja poliittista kehitystä.*

PUOLUEKOKOUSALOITE 48 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksia parannettava, tuettava ja saatavuutta lisättävä kouluissa

Lasten ja nuorten ylipaino ja liikkumattomuus ovat lisääntyneet viimeisten vuosikymmenten aikana merkittävästi. Tästä on muodostunut selkeä kansanterveydellinen haaste, joka osaltaan vaikuttaa lasten ja nuorten fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen. Tämä vaikuttaa tulevaisuuteen negatiivisesti lisääntyvien terveydenhuollon kustannusten myötä.

Suomessa 2–16-vuotiaista noin neljäsosa pojista ja lähes viidesosa tytöistä on ylipainoisia tai lihavia. Lihavuus on yleisempää kouluikäisillä kuin alle kouluikäisillä, ja lihavuus on yleisempää pojilla kuin tytöillä. Varusmiesten pakollisista kuntotesteistä voidaan huomata, että 70-luvusta alkaen nuorten aikuisten kestävyys- ja lihaskuntotestit ovat tilastollisesti olleet jatkuvassa laskussa.

Ylipainon lisääntymiseen vaikuttavat monet eri tekijät, mutta yleisimmät syyt sille ovat passiivinen elämäntapa ja liikkumattomuus. Tähän vaikuttavat esimerkiksi liiallinen ruutuaika ja vähäinen liikkuminen. Vaikutusta on myös epäterveellisillä elämäntottumuksilla ja ravitsemustottumuksilla, kuten runsaalla sokeristen juomien, makeisten ja epäterveellisten ruokien kulutuksella.

Yhtenä osana ovat myös yhteiskunnalliset tekijät. Nykyään on helpompaa saada epäterveellistä ruokaa, ja liikuntaan ei ole välttämättä yhtä paljon kannustimia kuin ennen. Tämän lisäksi ihmiset istuvat enemmän kuin koskaan aikaisemmin, sillä fyysistä työtä ei tehdä enää samalla tavoin kuin aiemmin.

Suomalaista koulujärjestelmää tulisi muuttaa siten, että lukiot, ammattikoulut ja peruskoulut voisivat tukea liikkumista esimerkiksi pakollisena liikuntana tai kerhomuodossa koulupäivien jälkeen siten, että kouluissa muodostettaisiin omia joukkueita eri lajeihin, kuten yleisurheiluun, koripalloon, jalkapalloon ja lentopalloon. Koulujen välillä voitaisiin käydä kilpailuja kunnittain, alueittain ja valtakunnallisesti.

Tämä kehittäisi liikuntamahdollisuuksia ja tulisi lapsiperheille halvemmaksi kuin liikkuminen maksullisissa urheiluseuroissa. Lisäksi tämä parantaisi koulujen sisäistä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Esimerkkinä voidaan pitää Yhdysvaltojen koulujärjestelmää, jossa jokaisessa koulussa ovat omat urheiluseurat. Mallista voisi kuitenkin tehdä sopivan Suomen olosuhteisiin.

KD Nuoret esittää, että:

- *Puolue edistää lasten ja nuorten mahdollisuuksia liikuntaan*
- *Puolue edistää liikkumisen saavutettavuutta ja edullisia liikkumisen mahdollisuuksia*
- *Puolue edistää mahdollisimman monessa kunnassa tai kaupungissa toteutettavaa OKM:n pilottia, joissa kokeiltaisiin koulujen välisten joukkueiden muodostamista ja järjestettäisiin kilpailuja koulujen välillä koulujen, kunnan tai kaupungin liikuntamahdollisuuksien ja halukkuuden puitteissa*
- *Koulujen välisiin liikunta ja urheilujoukkueiden kilpailujen osallistuminen olisi korvattavissa valinnaisen liikunnan tunneista*
- *Kuntien ja kaupunkien koulujen väliset kilpailut etenisivät alueitten tai maakuntien välisiksi kilpailuiksi ja lopulta alueitten tai maakuntien väliset voittajat kilpailisivat valtakunnallisesti*
- *Voittavat koulut ja oppilaat palkittaisiin kohtuullisesti stipendien tai muiden vastaavien palkintojen muodossa*

PUOLUEKOKOUSALOITE 50 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Puolueen työryhmien toimintaa tehostettava

Puolueen kahdeksan uutta poliittista työryhmää aloittivat vuonna 2024 KD Nuorten puoluekokousaloitteen myötä. Puoluekokouksen aikaan työryhmät ovat toimineet noin vuoden ajan. Puoluekokouksen aikaan työryhmiin ollaan hakemassa myös uusia jäseniä.

Vuoden mittaan työryhmien toiminta on luonnollisesti ollut testivaiheessa. Siitä huolimatta työryhmissä on koettu onnistumisia. Työryhmät ovat mahdollistaneet verkostoitumisen omalla erikoisalalla toimivien kristillisdemokraattien kesken. Työryhmät ovat olleet myös arvokas osallistumisen väylä.

Työryhmien toimintaa on kuitenkin kehitettävä entisestään. Tavoitteena on oltava, että työryhmät palvelevat mahdollisimman hyvin puolueen onnistumista paikallisessa, alueellisessa ja valtakunnallisessa politiikassa. Työryhmissä oleva osaaminen on puolueelle huomattava voimavara.

Työryhmien kehittämiseen kuuluu muun muassa toimintatapojen selkeyttäminen ja työryhmien ottaminen mukaan puolueen viestintään. Puolueen on oltava myös ajan tasalla työryhmien tilanteesta. Avainasemassa on viestintä työryhmien kanssa.

KD Nuoret esittää, että:

- *Puolue ottaa työryhmien puheenjohtajia esille viestinnässään säännöllisesti*
- *Puolue luo yhdenmukaiset menettelyt työryhmien kannanottojen, tiedotteiden ja blogien julkaisemiselle*
- *Puolueen työryhmiin on haettava uudestaan vuosittain, mikä mahdollistaa sitoutuneimpien jäsenten osallistumisen toimintaan*
- *Puolue voi pitää tarvittaessa työryhmien puheenjohtajien kanssa etätapaamisen, mikä mahdollistaisi hyvien käytäntöjen jakamisen ja yhteydenpidon puolueen kanssa*

PUOLUEKOKOUSALOITE 51 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Huoltovarmuus osaksi koulujen ja nuorisokasvatuksen sisältöä

Globaali ja kotimainen toimintaympäristö on muuttunut entistä epävarmemmaksi. Ilmastonmuutos, geopoliittiset kriisit ja toimitusketjujen häiriöt ovat osoittaneet, miten tärkeää on varautua poikkeustilanteisiin sekä yksilöinä että yhteiskuntana. Suomalainen huoltovarmuusjärjestelmä on vahva, mutta kansalaisten, erityisesti nuorten, osaamista ja tietoisuutta sen perusteista on syytä vahvistaa.

Ruokaturva, omavaraisuus ja huoltovarmuus eivät ole vain valtion tehtäviä, vaan osa kansalaistaitoja, jotka kuuluvat jokaiselle nuorelle. Koulussa ja varhaiskasvatuksessa voidaan antaa konkreettisia valmiuksia kestäväan arkeen ja kriiseihin varautumiseen esimerkiksi lisäämällä ymmärrystä ruoan alkuperästä, kotitalouden merkityksestä, säilönnästä, hävikin vähentämisestä ja kotivaran ylläpidosta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 52 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Antisemitismille oltava nollatoleranssi

Tänä vuonna Auschwitz-Birkenaun keskitysleirin vapauttamisesta on kulunut 80 vuotta. Toisen maailmansodan jälkeen oli selvää, mihin antisemitismi johti. Tänä päivänä muisto on hälventymässä. Holokaustin muistaminen on sitä tärkeämpää, mitä enemmän aikaa siitä on kulunut. Suomessa ja Euroopassa antisemitismi on kuitenkin voimistunut. International Holocaust Remembrance Alliancen (IHRA) mukaan antisemitismi on tietty juutalaisia koskeva näkemys, joka voi ilmetä vihana juutalaisia kohtaan.

Ihmisoikeuskeskuksen selvityksen ”Kokemuksia ja näkemyksiä antisemitismistä Suomessa” (2024) mukaan antisemitismi on vahvistunut Suomessa viimeisen viiden vuoden aikana. Suomessa asuvista juutalaisista 80 prosenttia on selvityksen mukaan huolissaan siitä, että he kohtaisivat fyysistä väkivaltaa kadulla. Kaduilla liikkeessään juutalaiset eivät välttämättä uskalla pitää esillä uskontonsa symboleja.

Tutkimusten perusteella jatkuva syrjinnän uhka voi aiheuttaa haasteita mielenterveydelle. Antisemitismi lävistää niin median, internetin kuin poliittisen elämän. Suomessa asuvista juutalaisista 70 prosenttia on

sitä mieltä, että antisemitismi on kasvanut näillä osa-alueilla viimeisen viiden vuoden aikana. Antisemitismin vastaiseen toimintaan on sitouduttava ylitse puoluerajojen.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *Opetussuunnitelmassa on mainittava holokaustin lisäksi antisemitismi*
- *Suomeen on perustettava EU:n antisemitismin vastaisen strategian suositusten mukaisesti kansallinen koordinaattori antisemitismiin puuttumista ja juutalaisen elämän edistämistä varten*
- *Suomen on laadittava erillinen strategia antisemitismiin puuttumiseksi ja juutalaisen elämän edistämiseksi*
- *Antisemitismin esiintymistä Suomessa on edelleen tutkittava myös valtion instituutioiden toimesta*
- *Antisemitismin vastaisen toiminnan on perustuttava EU:n antisemitismin vastaisen strategian suositusten mukaisesti IHRA:n määritelmään antisemitismistä*

PUOLUEKOKOUSALOITE 53 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Kristittyjen uskonnonvapaus turvattava myös demokraattisissa maissa

Uskonnonvapaus on YK:n ihmisoikeusjulistuksen ja EU:n perusoikeuskirjan mukainen ihmisoikeus. Siitä huolimatta uskonnollisia vainoja ilmenee autokraattisten maiden lisäksi myös demokraattisissa valtioissa.

Open Doorsin mukaan joka seitsemäs kristitty on vainottuna maailmalla. Viidesosa vainotuista kristityistä on Afrikassa. Samaan aikaan kristinusko kasvaa esimerkiksi Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Kristinusko on kasvussa myös Latinalaisessa Amerikassa ja Kaakkois-Aasiassa.

Maailmalla on Open Doorsin mukaan vainottuna yli 380 miljoonaa kristittyä. Monissa demokraattisissa maissa uskonnonvapautta rajoitetaan lainsäädännön ja hallinnon toiminnan kautta, kuten uskonnon vaihtamisen kieltävällä lainsäädännöllä. Vastaavasti viranomaisten puuttumattomuus väkivaltaan on usein vainojen taustalla.

Eurooppa on rakentunut juutalais-kristillisille arvoille. Kristillinen kirkko on Euroopassa edelleen keskeinen toimija. Kristinuskon asema yhteiskunnallisessa keskustelussa on kuitenkin kaventunut. Samaan aikaan vuonna 2023 tapahtui raportin "Intolerance and Discrimination Against Christians in Europe Report 2024" mukaan 2444 kristittyihin kohdistuvaa viharikosta.

Euroopan unioni on sitoutunut edistämään uskonnonvapautta niin unionin sisällä kuin sen ulkopuolella. Euroopan unionin tulisi entisestään kiinnittää huomiota kristittyjen vainoon demokraattisissa valtioissa. Kristillisdemokraattien tulisi puolustaa uskonnonvapauden toteutumista niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *Euroopan komission on edistettävä uskonnonvapauden toteutumista Euroopan ulkosuhdehallinnossa kansainvälisissä kumppanuuksissa, poliittisissa ja ihmisoikeuksia koskevissa dialogeissa kolmansien maiden kanssa ja kauppapolitiikassa*

- Euroopan komission on varmistettava Euroopan ulkosuhdehallinnossa, että humanitaarinen apu ja kehitysyhteistyö edistävät uskonnonvapauden toteutumista
- Euroopan parlamentin on laajennettava raportointiaan uskonnonvapauden rikkomuksista myös demokraattisissa maissa
- Euroopan komission tulisi uudistaa EU:n ihmisoikeusvuoropuheluja koskevat suuntaviivansa asianmukaisten vastuuvollisuusmekanismien luomiseksi
- Euroopan komission tulisi tunnistaa uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien naisten ja tyttöjen kohtaaman vainon sukupuolittunut luonne
- Euroopan komission tulisi tukea olemassa olevien rakenteiden kautta uskonnollisia organisaatioita (FBO) rauhan, ihmisoikeuksien ja uskonnollisen yhteiselon edistämiseksi Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella

PUOLUEKOKOUSALOITE 54 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Aluepolitiikassa on siirryttävä sanoista tekoihin

Alueellisista verokannustimista voisi olla suunnaton hyöty harvaan asutulle Itä- ja Pohjois-Suomelle. Yhteisöveron alentaminen mahdollistaisi yritysinvestointien houkuttelun, mikä toisi töitä työttömyydestä kärsiville alueille. Lisäksi pilotit harvaan asutuilla alueilla asumiseen ovat tarpeellisia. Korotettujen kotitalousvähennyksien käyttöönotto mahdollistaisi puuttumisen alueelliseen kiinteistöjen korjausvelkaan, kun taas erillinen uusi tuki sähkönsiirtomaksujen osittaiseen kompensoimiseen kiinteistöjen asukkaille mahdollistaisi kohtuulliset kulut asumiseen harvempaan asutuilla alueilla.

Edettäessä kohti vihreämpää Suomea julkisen liikenteen merkitys on kasvanut. Kuitenkin esimerkiksi itäisen Suomen saavutettavuus on hyvin heikko, eikä myöskään paikallisia verkostoja ole kehitetty tarvittavalle tasolle. Erityisesti raideverkostomme ylikorostunut Pohjois-Etelä -suuntaisuus eristää Itä-Suomea rajoittaen sen kasvumahdollisuuksia sekä elinvoimaisuutta. Kehityskulku on korjattava mahdollistamaan ihmisten liikkuminen, kouluttautuminen ja asuminen eri puolilla Suomea.

Harvaan asuttujen alueiden ongelmana on myös korkeakoulutetun väestön vähäisyys. Ratkaisuna pilotoidaan erityisesti harvaanasutuissa maakunnissa järjestettävää korkeakoulujen tuettuja työharjoittelujaksoja, joissa korkeakouluopiskelijalle mahdollistetaan harjoittelupaikka maakuntakeskuksen ulkopuolella sijaitsevasta kunnasta. Tämä tukee koko maan pitämistä asuttuna puuttumalla sen juurisyyhyn.

KD Nuoret esittää, että puolue:

- Edistää alueellisia verokannustinkokeiluja sekä kohdennettujen tukien pilotointia Itä- ja Pohjois-Suomessa. Keinoihin kuuluvat kokeilu yhteisöveron alentamisesta, korotettu kotitalousvähennys sekä uusi tuki sähkönsiirtomaksujen kompensointiin.
- Ajaa maaseudun liikenneinfrastruktuurin tehostettua kehitystä.
- Nostaa keskusteluun tuetut alueelliset korkeakouluharjoittelujaksot.

PUOLUEKOKOUSALOITE 55 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NUORET: Heikoimmassa asemassa olevia suojeltava

Yhteinen hyvä tarkoittaa kaikkien yhteisön jäsenten etua. Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan jokainen ihminen on itsessään, luovuttamattomasti ja ainutlaatuisesti arvokas. Siten kristillisdemokratian ajaessa yhteistä hyvää ajamme todella kaikkien yhteistä hyvää, emme jonkin tietyn eturyhmän.

Yhteinen hyvä ylittää maantieteelliset ja sukupolvien väliset rajat. Kansainvälinen vastuu ja tulevien sukupolvien huomioiminen ovat luonnollinen osa kristillisdemokratiaa. Yhteiseen hyvään kuuluu myös maailman mittaluokassa kaikista heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tukeminen. Vastaavasti myös tulevilla sukupolvilla on oltava mahdollisuus elää toimivassa yhteiskunnassa.

Yhteiskunnan on huolehdittava kaikista heikoimmassa asemassa olevista jäsenistään. Kaikista heikoimmassa asemassa olevat ihmiset ovat usein puolustuskyvyttömiä. He ovat voineet pudota myös yhteiskunnan turvaverkkojen ulkopuolelle. Yhteiskunnan resursseja tulisi kohdentaa ennen kaikkea heidän asemansa parantamiseen.

Kristillisdemokratiaan kuuluu totuudellisuus. Tämän vuoksi on ensin tunnistettava, millaiset ihmiset ovat kaikista heikoimmassa asemassa. Arviointia tulee tehdä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Asiantuntijoiden kuunteleminen on olennaista kaikista heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tunnistamisessa.

Ihminen on nostettava pystyyn, mutta häntä ei pidä jäädä taluttamaan. Ihmisillä ja yhteisöillä on myös vastuu huolehtia lähimmäisenrakkauden toteutumisesta yhteiskunnassa. Ihminen on puutteellinen, mutta yhteiskunnan tulee asettaa myönteinen esimerkki lailla rakastamisesta. Yhteiskunnan on varmistettava, että kukaan ei putoa lähimmäisenrakkauden ulottumattomiin.

KD Nuoret esittää, että puolue:

- *Pitää esillä kaikista heikoimmassa asemassa olevien suojelemista niin kotimaassa kuin kansainvälisesti*
- *Kuuntelee asiantuntijoita tunnistaakseen tänä päivänä kaikista heikoimmassa asemassa olevat ihmiset*
- *Edistää saavutettavampia viranomaisten digitaalisia palveluita*
- *Kannattaa kehitysrahoituksen nostamista 0,7 prosenttiin BKT:sta pitkällä aikavälillä siten, että 0,2 prosenttia BKT:sta suunnataan vähiten kehittyneille maille*

PUOLUEKOKOUSALOITE 56 Puoluehallitus esitti aloitteen hyväksymistä.

KD NAISET: Nuorten naisten työuupumuksesta

Tutkimusten mukaan työuupumus tai kohonnut työuupumusriski koskee joka neljättä alle 36-vuotiaasta ja etenkin nuorten naisten työuupumus on yleistynyt.

Työuupumuksen oireet ovat usein yhteyksissä työn henkiseen rasittavuuteen ja eläketurvakeskuksen teettämän tutkimuksen mukaan naisvaltaisilla aloilla kuten hoito- ja sosiaalisilla koetaan enemmän henkistä kuormitusta kuin miesvaltaisilla aloilla. Työn henkisen kuormittavuuden myötä myös masennusoireet ovat naisilla yleisempiä kuin miehillä. (Lähde: Työnimuun! -hanke)

Nuorten naisten työuupuminen on laaja yhteiskunnallinen ongelma, joka aiheuttaa paitsi huolia ja käytännön hankaluuksia kodeissa ja työpaikoilla, myös vakavia kansantaloudellisia uhkia. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa todetaan työkyvystä huolehtimiseen ja työssä jaksamiseen liittyen:

“Hyvinvoinnin edistämisen ja työkyvyttömyyden sekä sairauksien ennaltaehkäisyn merkitys korostuu, jotta ei menetetä vuosia työelämässä. Hallitus parantaa työhyvinvointia, vähentää työhön hakeutumisen esteitä ja poissaoloja työstä. Hallitus vahvistaa työterveyspalveluita, aikaista hoidon tarpeen tunnistamista ja hoitoon ohjaamista, jotta työelämästä ei pudota. Hallituksen tavoitteena on uupumuksesta ja työpahoinvoinnista johtuvien sairauspoissaolojen puolittaminen tulevien viiden vuoden aikana.”

Vuonna 2024 valtioneuvoston kanslian toimeksiannosta selvitettiin työuupumukseen liittyviä määritelmiä sekä diagnosoinnin, hoidon ja työpaikkojen käytäntöjä eri maissa.

Työterveyslaitoksen ja Tampereen yliopiston toteuttaman selvityksen myötä Suomeen esitettiin erilaisia työuupumuksen tunnistamiseen, määrittelyyn, ennaltaehkäisyyn ja hoitoon liittyviä suosituksia ja toimenpide-ehdotuksia. Yksi suositus oli selvittää, onko työuupumus mahdollista määritellä lääketieteellisestä näkökulmasta sairaudeksi ja minkälaisia vaikutuksia tällä olisi Suomen sosiaalivakuutusjärjestelmään ja sen rahoitukseen.

KD Naiset esittää, että KD ryhtyy entistä ponnekkaammin edistämään nuorten aikuisten jaksamista työelämässä. On tunnistettava, että työuupumus koskettaa erityisesti nuoria naisia. Tulee myös selvittää, olisiko työuupumus mahdollista määritellä sairaudeksi ja /tai ammattitaudiksi ja siten selkiyttää konkreettisesti uupumuksen alla kamppailevien nuorten aikuisten ahdinkoa.